

KARIJOEN KUNTA

Talousarvio 2023

Taloussuunnitelma 2023-2025

KARIJOKI
turvallista kasvaa

Kunnanhallitus 12.12.2022
Kunnanvaltuusto 19.12.2022

KARIJOEN KUNTA
TALOUSARVIO 2023 JA TALOUSSUUNNITELMA 2023-2025

1	TALOUSARVION JA TALOUSSUUNNITELMAN TAUSTATIEDOT.....	5
1.1	Yleinen taloudellinen tilanne	5
1.2	Kuntien talous	7
1.3	Karijoen kunta	7
1.4	Talousarvion liittyminen kuntastrategiaan	8
1.5	Väestö ja työpaikat	9
1.6	Talousarvion ja taloussuunnitelman laadintaperusteet	11
1.7	Rakenne, sitovuus	14
1.8	Hankintaoikeudet	15
2	TALOUSARVIO/TALOUSSUUNNITELMA TAVOITTEET	16
2.1	Kunnanhallitus	16
2.1.1	Vaalit	16
2.1.2	Yleinen hallinto	16
2.1.3	Keskustoimisto	19
2.1.4	Elinkeinoelämän kehittäminen	20
2.1.5	Sosiaali- ja terveyspalvelut	22
2.1.6	Ympäristöpalvelut	22
2.1.7	Ammatilliset oppilaitokset	23
2.1.8	Kansalaisopisto	23
2.1.9	Musiikkiopisto	24
2.1.10	Asuntojen ja muiden tilojen vuokraus	24
2.1.11	Työllisyystyöt	25
2.1.12	Maatalouspalvelut	26
2.1.13	Konserniyhtiöt	26
2.2	Vapaa-aikalautakunta	27
2.2.1	Kirjastopalvelut	27
2.2.2	Kulttuuripalvelut	28
2.2.3	Liikunta ja nuorisopalvelut	29
2.3	Kasvatus- ja opetuslautakunta	30
2.3.1	Opetustoimen hallinto	30
2.3.2	Peruskoulut	30
2.3.3	Yhteiset koulut	32

2.3.4	Varhaiskasvatus.....	32
2.4	Tekninen lautakunta.....	35
2.4.1	Rakennusvalvonta	35
2.4.2	Tekninen hallinto.....	36
2.4.3	Yleiset työt.....	36
2.4.4	Kiinteistöt	37
2.4.5	Tukipalvelut	38
2.4.6	Vesihuolto.....	38
3	LIITTEET	40
3.1	Vesi- ja viemärlaitoksen tuloslaskelma	40
3.2	Karijoen kunnan tuloslaskelma	41
3.3	Talousarvio investoinneista.....	43
3.4	Rahoituslaskelma	45
3.5	Henkilöstösuunnitelma	46
3.6	Investointisuunnitelma.....	47
3.7	Meno / tuloyhdistelmä.....	48
3.8	Investoinnit ja rahoitus.....	49
3.9	Lainamäärän kehitys.....	50

1 TALOUSARVION JA TALOUSSUUNNITELMAN TAUSTATIEDOT

1.1 Yleinen taloudellinen tilanne

Maailmantalouden näkymät ovat olleet viime vuosina myllerryksessä koronan, raaka-ainepulan, nopean inflaation, nousevien korkojen sekä Venäjän hyökkäyssodan vuoksi. Tulevien vuosien kasvuennusteita onkin reivattu viime kuukausina alaspäin.

Maailmantalouden kasvu jatkuu mutta edellisvuosia hitaammin. Kasvun arvioidaan yltävän kuluvana vuonna noin 3 prosenttiin. Tulevina vuosina maailmantalouden volyymikasvu jatkaa noin 2–3 prosentissa. Riski odotettua heikommasta talouskehityksestä vaivaa kuitenkin kaikkia merkittäviä talousalueita ympäri maailmaa. Keskeisimmät riskit liittyvät uusiin ongelmiin energiamarkkinoilla, inflaation ja korkojen nousuun sekä geopoliittisten jännitteiden kärjistymiseen Euroopassa tai esimerkiksi Taiwanissa.

Vielä alkuvuonna euroalueen talous kasvoi reippaasti erityisesti Etelä-Euroopan isojen maiden koronaelpymisen tahdissa. Nyt positiivista kehitystä rokottaa yhä voimakkaammin sota ja sen käynnistämä myllerrys energiamarkkinoilla.

Euroopan maat pyrkivät vähentämään energiariippuvuuttaan Venäjästä ja suojautumaan energian saatavuusongelmia, hintojen nousua ja mahdollisia energiakatkoksia vastaan. Eri-tyisen voimakkaasti energiakriisistä kärsivät Saksa, Itävalta ja Italia.

Euroalueen kasvunäkymät heikentyivät loppukesällä tuntuvasti. Kuluttajien ja yritysten luottamus on alamaissa. Talvesta odotetaan vaikeaa, ja ajoittain suhdannekehitys voi käydä teknisessä taantumassa. BKT:n kasvun 2023–2024 odotetaan kuitenkin yltävän noin prosenttiin, ja työmarkkinat ovat pysytelleet vahvoina.

Energian kallistuminen näkyy inflaation lisäksi kuluttajien ostovoiman supistumisena, mutta suurimmat vaikutukset talouskasvuun voivat olla vasta edessä. Tähän vaikuttavat muun muassa ensi talven sää sekä kuluttajien ja yritysten mahdollisuudet säästää energiaa. Toisaalta energian kallistuminen vauhdittaa vihreää siirtymää.

Kesän jälkeen maakaasun tuonti Venäjältä Eurooppaan on lähes loppunut, joten suuri osa euroalueen energiasta tuodaan alueen ulkopuolelta korvaavia energiamuotoja, kuten nesteytettyä maakaasua, lisäämällä. Energian tuonnin lasku on noussut Euroopassa vuoden toisella neljänneksellä noin 6 prosenttiin suhteessa BKT:een, energian nettoviejä Yhdysvalloissa kustannukset ylsivät vain noin prosenttiin.

Kaikesta huolimatta Suomen talouskehitys on jatkunut vuoden alkupuolella vahvana. Tunnuslukuja on kannatellut palvelualojen vahva elpyminen koronakuopasta ja työllisyyden pysyminen ennätystasolla, 74 prosentin tuntumassa.

Työttömyyden lasku näyttää pysähtyneen kesällä, vaikka elokuussa avoimia työpaikkoja ilmoitettiin yhä enemmän kuin edellisvuonna. Työttömyysasteen trendi kasvoi huhtikuusta elokuuhun 6,4 prosentista 7,1 prosenttiin. Tällä tasolla liikkuva työttömyys on Suomen oloissa pidemmällä aikavälillä kuitenkin yhä varsin matala.

Tuotannon suhdannekuvaaja kasvoi elokuussa vuoden takaisesta vielä 0,8 prosenttia, mutta kasvuvauhti hiipui kesällä selvästi. Myös elokuun tuotannon kausitasoitettu määrä pysyi edelliskuukauden tasolla. Kasvun hidastuminen on ollut erityisen voimakasta teollisuudessa ja jalostuksessa, joissa kustannusten nousu on ollut rajua.

Sen sijaan palvelut kasvoivat elokuussa vielä noin kaksi prosenttia vuoden takaisesta. Yksityisen kulutuksen ja palvelusektorin vahva kehitys näkyvät yhä myönteisesti pankkien korttimaksudatassa. Tilannekuva tuoreimmista kiinteähintaisista eri pankkiryhmien korttistoista ei ole kuitenkaan enää niin yhtenäinen kuin alkuvuonna.

Inflaatio nousi syyskuussa 8,1 prosenttiin; tällä tasolla oltiin Suomessa viimeksi 1980-luvulla. Hinnat ovat alkaneet nousta myös elintarvikkeissa, välituotteissa ja palveluissa. Nousu on näkynyt erityisesti kuluttajien luottamusindikaattorin romahduksena ja yritysten kustannusten voimakkaana nousuna. Kyselyiden mukaan noin kaksi kolmasosaa yrityksistä on onnistunut siirtämään kohonneet kustannukset hintoihin.

Hyvin monet kesän jälkeen julkaistut suhdanne-ennusteet ovat pitäneet vuoden 2022 bruttokansantuotteen ennusteen ennallaan tai jopa nostaneet sitä hieman. Olosuhteisiin nähden vahva kasvuennuste pohjautuu alkuvuoden hyviin taloustietoihin. Tyypillisemmillään kuluvalle vuodelle ennustetaan noin kahden prosentin volyymikasvua.

Useissa ennusteissa kuluttajahintojen vuosimuutoksen ennakoidaan jäävän vuonna 2022 alle seitsemään prosenttiin. Silloin inflaatiohuippu toteutuisi loppuvuonna.

Kaikki suhdanne-ennusteet olettavat kuitenkin, että vuoden sisäistä kehitystä tarkastellen kasvu tasaantuu loppuvuoden aikana tai kääntyy syksyllä jopa pieneen tekniseen taantumaan. Tämä johtuu heikon ostovoimakehityksen käynnistämästä yksityisen kulutuksen vähentymisestä sekä vaimeasta investointi- ja vientikysynnästä.

Hyvin monet kesän jälkeen päivitetyt BKT-ennusteet vuodelle 2023 alkavatkin nyt miinusmerkillä, osa asettuu nollaan tai pikkuisen plussalle. Kasvun vaimeneminen kohdistuu erityisesti kauppaan ja rakentamiseen. Myös työttömyys lisääntyy.

Lähde: Kuntaliitto, pääekonomin palsta 17.10.2022: Syksyn talouskatsaus: Kriisipuheiden aika ei ole vielä.

1.2 Kuntien talous

Vuosi 2022 on näyttäytynyt kunnissa odotettua vahvempana. Kuntien verotulojen arvioidaan olevan vuonna 2022 yhteensä noin 26,8 mrd. euroa. Vuonna 2023 kuntien verotulot ovat arvioilta 14,1 mrd. euroa. Kunnissa verotulot pienenevät keskimäärin 47,3 prosenttia vuonna 2023.

Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen tehtävien järjestämisvastuu siirtyy vuoden 2023 alussa toimintansa aloittaville hyvinvointialueille. Suuressa kuvassa kuntatalouden juoksevat menot ja tulot likimain puolittuvat, mutta verotuloja kertyy osin edelleen uudistusta edeltäneiden korkeampien kunnallisveroprosenttien ja jako-osuuksien mukaisesti. Kertaluontoisten ajoitustekijöiden vuoksi vuosi 2023 onkin kuntataloudessa poikkeuksellisen vahva. Kuntien ja kuntayhtymien yhteenlasketun toiminnan ja investointien rahavirran arvioidaan olevan jopa 1,2 miljardia euroa ja tilikauden tuloksen noin 2,7 miljardia euroa ylijäämäinen.

Muutos on kuitenkin vain väliaikainen. Vuonna 2024 kuntatalous heikkenee jälleen. Kehitysarvion mukaan kuntatalouden toimintamenot kasvavat vuosittain keskimäärin 2,9 prosenttia ja toimintatulot keskimäärin 0,7 prosenttia vuosina 2024–2026. Toimintamenojen kasvu aiheutuu pääasiassa hintojen noususta.

Karijoen kunnan taloustilanne on tällä hetkellä hyvä ja kuluvan vuoden 2022 tilinpäätöksestä näyttää ennusteiden perusteella tulevan positiivinen.

Vuoden 2023 talousarvion laadinnan lähtökohtana on myös ollut ylijäämä ja varovaisuuden periaatteiden noudattaminen epävarmuuden vallitessa, vaikka varsinaisia säästötavoitteita ei laadinnalle asetettukaan. Talousarvion suunnitelmavuosien ennustettavuus on nyt äärimmäinen haasteellista. Ennustamista vaikeuttavat erityisesti epävakaa maailmantalouden tilanne, sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen uudistus sekä työvoimahallinnon uudistus.

Uuden talouden tasapainon löytäminen on nyt keskiössä. Ensi vuodesta lähtien kunnan rahoitusrakenne tulee hyvinvointialue-uudistuksesta johtuen muuttumaan merkittävästi. Tämä on historiallinen muutos. Tärkeää on siis varmistaa, että muutosten jälkeen kunnan rahoitus on kunnossa ja rahoitusta riittää investointeihin tulevinakin vuosina. Tämä edellyttää kunnalta aikaisempien vuosien tapaan pitkäjänteistä ja vastuullista taloudenpitoa.

1.3 Karijoen kunta

Karijoen kunta sijaitsee Etelä-Pohjanmaan lounaisosassa rajoittuen Isojoen ja Teuvan kuntiin sekä Kauhajoen ja Kristiinan kaupunkeihin. Maakunnallisesti kunta kuuluu Etelä-Pohjanmaahan. Etelä-Pohjanmaalla aluekehitysviranomaisena toimii Etelä-Pohjanmaan liitto. Isojoki, Karijoki, Kauhajoki ja Teuva muodostavat Suupohjan seutukunnan.

Kunnan kokonaispinta-ala on 186,41 km², josta maata on 185,88 km² (99,7 %) ja vettä 0,53 km² (0,3 %).

Kunnassa on kaksi taajamaa: Kirkonkylä ja Myrkky.

Karijoen kunta tekee laaja-alaista yhteistyötä naapurikuntien ja osakkuusyhteisöjensä kanssa. Kunnan koulutoimen hallinto ostetaan Kristiinankaupungilta, jossa myös yläaste sijaitsee. Rakennustarkastajan palvelut ostetaan Teuvan kunnalta (1 pv/vko) ja maatalouspalvelut tuottaa isäntäkuntana Kauhajoki. Elinkeinopalveluissa kunnalla on yhteistyösopimus Isojoen kunnan kanssa ja Karijoen kunta toimii palvelun vastuukuntana. Jäteveden käsittelystä on sopimus Kristiinankaupungin kanssa. Vuoden 2023 alusta ympäristöterveydenhuollon palvelut tuottaa Kauhajoen kaupunki.

1.4 Talousarvion liittyminen kuntastrategiaan

Karijoen kunnanvaltuusto hyväksyi 20.6.2018 kunnan strategian vuoteen 2025. Kunnanhallitus käynnisti strategian päivitystyön alkuvuodesta 2022 (31.1.2022 § 8), mutta työ on talousarvion valmisteluvaiheessa edelleen kesken ja sen arvioidaan valmistuvan alkuvuodesta 2023. Talousarvio 2023 on laadittu voimassa olevan strategian mukaisesti.

Kunnan missio eli toiminta-ajatus

Karijoen kunta tarjoaa kuntalaisille heidän päivittäin tarvitsemansa palvelut, sekä kehittää aktiivisesti alueen elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä.

Kunnan visio eli tulevaisuuden tavoitetila

Karijoen kunta on tunnettu perheystävällisenä, väljän asumisen ja turvallisen elinympäristön maaseutukuntana, joka yhteistyön ja verkostoitumisen avulla tarjoaa hyvät palvelut asukkailleen ja elinkeinoelämälle.

Kunnan arvot

Yhteistyökyky: Haluamme tehdä hyvää, monisuuntaista yhteistyötä. Meillä on kyky ja halu toimia alueemme yhdistävänä tekijänä.

Realistisuus: Olemme kuntana pieni, tiedämme sen. Tunnemme rajamme ja mahdollisuuksiemme ja teemme kaikkemme hyödyntääksemme resurssimme täysimittaisesti.

Sinnikkyys: Kokeilemme ja yritämme. Virheistä emme lannistu, vaan otamme opiksi.

Yhteisöllisyys: Me kuntalaiset olemme Karijoki ja Karijoki on paljon laajempi käsite, kuin vain kunta. Kunta on yhteisössämme näkyvä osa, mutta sellaisena vain yksi toimija erilaisten toimijoiden joukossa. Yhdessä tuotamme hyvää, turvallista karijokista elämää.

Kuntastrategiassa on määritelty suuntaviivat kunnan asukkaiden hyvinvoinnin edistämiseksi, palvelujen järjestämiseksi ja tuottamiseksi, omistajapolitiikalle, henkilöstöpolitiikalle, kunnan asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksille sekä elinympäristön ja alueen elinvoiman kehittämiseksi.

Kuntastrategian suuntaviivat on huomioitu talousarviossa talouden realiteetit mielessä pitäen.

Talouden strategiset linjaukset

Kunnan talouden strategisia tavoitteita vuodelle 2023 ovat:

- tuloveroprosentti 9,86 prosenttia, joka vastaa edellisten vuosien tasoa vähennettynä hyvinvointialueille siirtyvällä vero-osuudella

- talouden tasapainottamista jatketaan huomioiden sote-palveluiden siirtyminen hyvinvointialueelle vuoden 2023 alussa ja sen tuomat kehittämistarpeet
- menot sopeutetaan tulokehitykseen
- investoinneissa keskitytään kustannusten nousun ennaltaehkäisyyn ja olemassa olevan infran ylläpitoon. Investoinnit toteutetaan investointisuunnitelman mukaisesti
- Sosiaali- ja terveystalouden järjestämisvastuun poistuessa keskitytään kuntalaisten hyvinvoinnin edistämiseen.
- kaikessa toiminnassa pyritään väestönmuutos huomioiden älykkääseen sopeutumiseen.

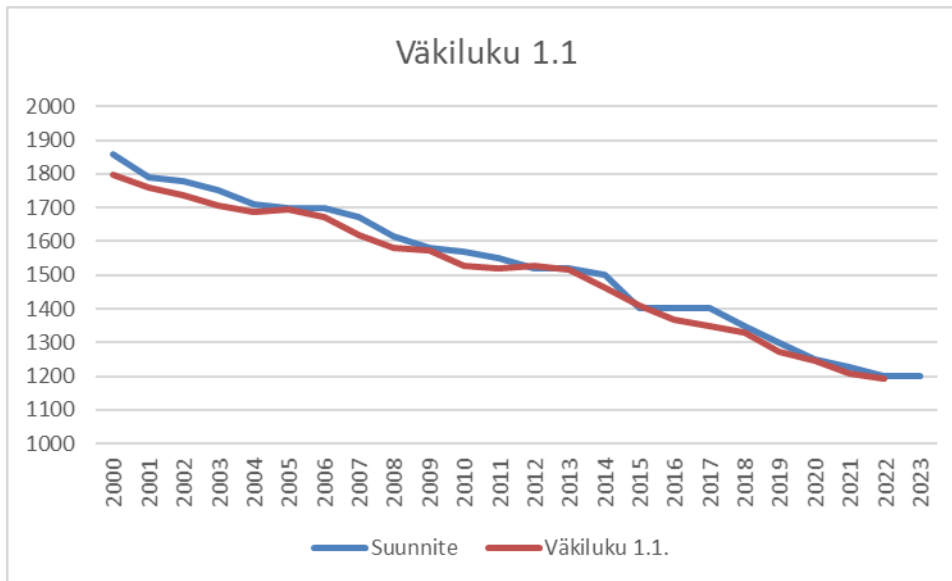
1.5 Väestö ja työpaikat

Kunnan kokonaisväkiluku oli vuoden 2022 alussa yhteensä 1192 henkilöä. Tässä on vähennystä edellisvuoteen verrattuna 15 henkilöä eli -1,2 %. Ruotsinkielisten osuus kuntalaisista oli 1,6 % ja vieraskielisten osuus 1,3 %.

Karijoen väestökehitys ja suunnitteet 1.1.

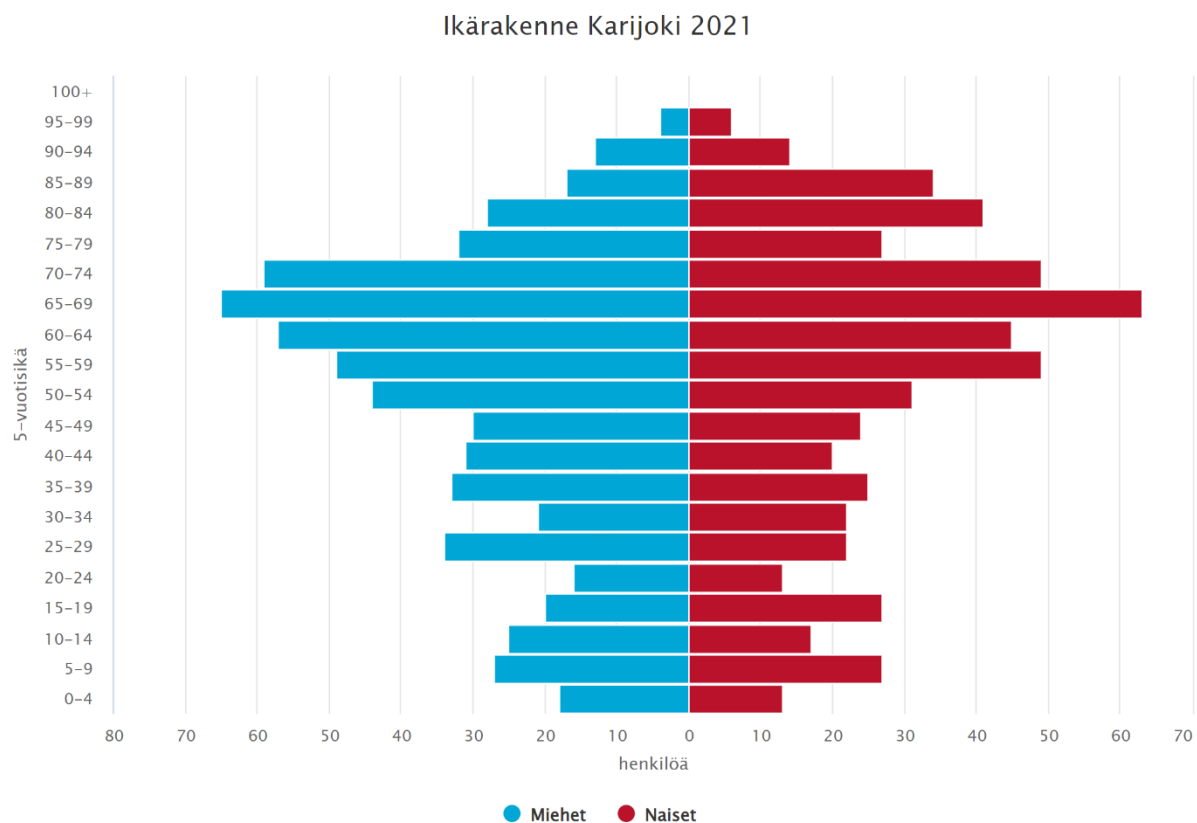
Vuosi	Suunnite	Väkiluku 1.1.	Muutos	Muutos %
2000	1860	1797	-43	-2,3
2001	1790	1760	-37	-2,1
2002	1780	1736	-24	-1,4
2003	1750	1707	-29	-1,7
2004	1710	1686	-21	-1,2
2005	1700	1693	+7	+0,4
2006	1700	1673	-20	-1,2
2007	1670	1617	-56	-3,3
2008	1615	1579	-38	-2,35
2009	1580	1574	-3	-0,3
2010	1570	1529	-45	-2,8
2011	1550	1521	-8	-0,5
2012	1520	1527	+6	+0,4
2013	1520	1514	-13	-0,9
2014	1500	1462	-52	-3,4
2015	1400	1409	-53	-3,6
2016	1400	1369	-40	-2,8
2017	1400	1349	-20	-1,5
2018	1350	1329	-20	-1,5
2019	1300	1274	-55	-4,1
2020	1250	1245	-29	-2,3
2021	1225	1207	-38	-3,1
2022	1200	1192	-15	-1,2
2023	1200			

Karijoen väestökehitys ja suunnitteet vuosina 2000-2023.

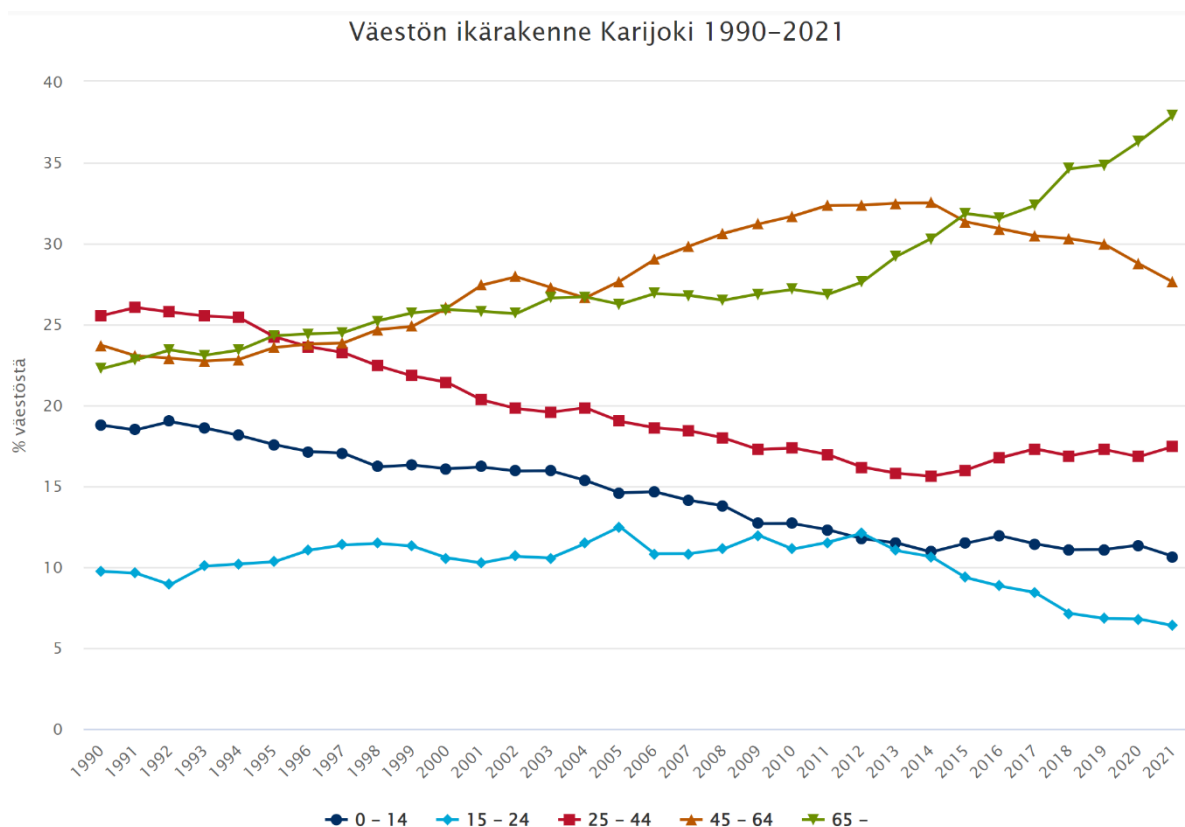

Kunnan asukasluku on tällä vuosisadalla laskenut 1860 asukkaasta 1192 asukkaaseen. Laskua 668 asukasta eli 35,9 prosenttia.

Merkittävin väestörakenteen muutos Karijoella, Suomessa ja koko Euroopassa on väestön ikääntyminen. Yli 64-vuotiaiden osuus väestöstä kasvaa voimakkaasti samaan aikaan kun työikäinen väestö vähenee. Myös lasten ja nuorten osuudet pienenevät eikä syntyvyydessä ole odotettavissa merkittävää muutosta myöskään tulevaisuudessa.

Väestöpyramidi havainnollistaa väestön ikärakennetta. Pyramidi kuvaa sekä eri ikäluokkien välisiä suhteita että sukupuolten välisiä määrällisiä eroja. Kuva: Kuntaliitto

Viimeisimmän saatavissa olevan eli vuoden 2020 tilastojen mukaan väestöstä oli alle 15 -vuotiaita 10,7 % (ed. 11,4), 15-64 -vuotiaita 51,4 % (52,4) ja yli 64 -vuotiaita 37,9 % (36,3). Väestöllinen huoltosuhde 94,5, kun se vuonna 2019 oli 91. Lasten osuus väestöstä on ollut jo pitkään laskussa. Kuva: Kuntaliitto

Lokakuun 2022 työllisyyskatsauksen mukaan työvoiman määrä Karijoella oli 526 henkilöä (ed. 543). Lokakuun työttömyysaste oli 6,5 %, kun se kuussa 2021 oli 5,3 %.

1.6 Talousarvion ja taloussuunnitelman laadintaperusteet

Kunnanhallitus hyväksyi kokouksessaan 12.9.2021 §:ssä 72 laadintaohjeet vuoden 2023 talousarviolle ja vuosien 2023-2025 taloussuunnitelmalle. Nämä laadintaohjeet ovat ohjanneet hallintokuntien suunnittelutyötä.

Karijoen kunnan talousarvio laaditaan lautakunnissa tileittäin ja kustannuspaikoittain. Käyttötaloussosassa on määritelty seuraavat kustannuspaikoista koostuvat osastot vastuuviranhaltijoinen:

Kunnanhallitus (kunnanjohtaja)

- Vaalit
- Yleinen hallinto
- Keskustoimisto
- Elinkeinoelämän kehittäminen
- Sosiaali- ja terveyspalvelut
- Ammatilliset oppilaitokset

- Kansalaisopisto
- Musiikkiopisto
- Asuntojen ja muiden tilojen vuokraus
- Työllisyystyöt
- Asiointiliikenne
- Maatalouspalvelut
- Konserniyhtiöt

Vapaa-aikalautakunta (hallintopäällikkö)

- Kirjastopalvelut
- Kulttuuripalvelut
- Liikunta- ja nuorisopalvelut

Kasvatus- ja opetuslautakunta (sivistysjohtaja)

- Opetustoimen hallinto
- Peruskoulut
- Yhteiset koulut
- Varhaiskasvatus

Rakennuslautakunta (tekninen johtaja, valvonnan osalta rakennusvalvoja)

- Rakennusvalvonta
- Pelastustoimi
- Tekninen hallinto
- Yleiset työt
- Kiinteistöt
- Tukipalvelut
- Vesihuolto

Talousarvion sitovia eriä ovat valtuuston hyväksymät toiminnan ja talouden tavoitteet ja niiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot. Lähtökohtaisesti kaikki valtuuston talousarviossa asettamat tavoitteet ovat sitovia siten, että ne on tarkoitettu toteutettavaksi. Toimielimellä on valtuutus käyttää sille talousarviossa osoitettu määräraha määrättyyn käyttötarkoitukseen tai määrätyn tavoitteen toteuttamiseen. Toimielin ei saa ylittää sille talousarviossa osoitettua määrärahaa. Toisaalta toimielin ei ole velvollinen käyttämään määrärahaa kokonaisuudessaan, jos toiminnalle asetetut tavoitteet muutoin saavutetaan tai määrärahan käyttötarkoitus muutoin toteutuu. (Hallintosääntö 55 §)

Keskustoimiston toimesta on valmisteltu seuraavat periaatteet ja ohjeet vuoden 2023 talousarvion ja vuosien 2023-2025 taloussuunnitelman laatimiseksi:

Kuntastrategia

Keväällä 2022 aloitettu kuntastrategian päivitystyö on vielä kesken. Talousarvion laadinnassa noudatetaan vuonna 2018 hyväksytyn strategian linjauksia.

Verot

Tuloveroprosentti valtion vuoden 2022 veroprosentin perusteella määrittelemän tason mukaan ja kiinteistöveroprosentit vuoden 2022 tason mukaiset.

Henkilöstökulut

Työvoimakustannusten nousu otetaan huomioon laskentahetkellä voimassa olevan tilanteen mukaisina vuonna 2022 +1,76 prosenttia, vuonna 2023 +3,05 prosenttia ja vuonna 2024 +3,11 prosenttia.

Henkilösivukulut

	tili	%
kuel elämaksu 4100	17,20	
vael eläkemaksu 4110	16,65	
sairausvakuutusmaksu 4150		1,44
työttömyysvak.maksu 4160		0,50
tapaturmavak.maksu 4180		0,70

Tili 4102 jätetään tyhjäksi.

Tulot ja Menot

Tuloilla pyritään kattamaan kasvavat esim. sähkönkulutuksesta ja liikennöintipalveluista aiheutuvat kuluerät.

Menoissa ei oteta huomioon indeksikorotuksia, vaan lautakunnat arvioivat menokehityksen edellisen vuoden toteumien ja puolivuotiskatsauksen toteumien perusteella huomioiden inflaation vaikutukset täysimääräisesti. Myös energian ja polttoaineiden hinnannousupaineet huomioidaan käytössä olevien ennusteiden mukaisesti.

Investoinnit

Osastot neuvottelevat investoinneista kunnanjohtajan kanssa etukäteen ja toimittavat neuvottelun jälkeen tekniselle osastolle investointiosaan kuuluvat omat hankkeensa, jonka jälkeen tekninen toimi kokoaa investointiosan.

Investointien aktivointiraja on 3.500 €, minkä euromäärän alapuolella olevat hankkeet/irtaimisto merkitään talousarvion käyttötalousosaan.

Vuosien 2022-2024 taloussuunnitelmassa suunnitevuosille 2023-2024 suunnitellut investoinnit eivät siirry automaattisesti vuoden 2023 talousarvioon, vaan lautakunnan tulee harkita ja päättää talousarviovuoden investoinneista erikseen.

Määrärahat ja tuloarviot investointiosassa varataan projektikohtaisesti. Määräraha tulee esittää arvonlisäverollisena tai arvonlisäverottomana riippuen siitä, mikä on hankkeen tuleva verokohtelu arvonlisäverotusjärjestelmässä. Kustannusarviot tulee esittää aina verollisin hinnoin.

Mikäli investointihankkeeseen on mahdollista saada valtionavustusta/- osuutta tai muuta rahoitusavustusta, on myös nämä merkittävä investointisuunnitelmaan tuloina ko. hankkeelle.

Investointisuunnitelman tekstiosaan hankekohtaisesti sanallinen selostus ja perustelut hankkeelle.

Talousarvion 2023 ja taloussuunnitelman 2023 – 2025 valmisteluaikataulu

- ***Toimialat palauttavat talousarvion/taloussuunnitelman viranhaltijaesitykset tekstiosineen hallintopäällikölle maanantaihin 17.10.2022 mennessä, jonka jälkeen laaditaan koko kunnan talousarvioryhdistelmä talousarvioehdotuksen tasapainotusta varten.***
- ***Talousarvioehdotuksen tasapainotus tehdään ensin, jonka jälkeen lautakuntakäsittelyt marraskuun 2022 alussa. Lautakunnissa käsitellyt talousarvio/taloussuunnitelma-esitykset palautetaan kunnanjohtajalle maanantaihin 21.11.2022 mennessä.***
- ***Ehdotus koskien vuoden 2023 talousarviota ja vuosien 2023 – 2025 taloussuunnitelmaa valmistellaan ja käsitellään kunnanhallituksessa marraskuun lopussa.***
- ***Valtuusto käsittelee talousarvion joulukuun 2022 alkupuoliskolla.***

Karijoen kunnanvaltuusto on hyväksynyt (27.8.2020 § 4) kunnan talouden tasapainottamisohjelman, jonka toimenpiteitä on huomioitu talousarviossa 2023 ja taloussuunnitelmassa 2023-2025.

1.7 Rakenne, sitovuus

Kuntalain 110 §:ssä on talousarvioperiaatteita koskevat säännökset. Valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi. Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että kuntastrategia toteutuu ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet. Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

Talousarviossa ja suunnitelmassa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa.

Käyttötalouden tuloarvioiden ja määrärahojen sitovuus kunnanvaltuustoon nähden on tulosalueen toimintatulot yhteensä ja toimintamenot yhteensä (bruttona). Henkilöstökuluista säästyviä määrärahoja ei saa käyttää muuhun toimintaan.

Investointiosassa menot hankkeittain niin kuin ne on esitetty taloussuunnitelmassa.

*-merkityt tulosalueen tavoitteet, tuloslaskelman ja rahoituslaskelman erät sitovat kunnanvaltuustoon nähden poikkeuksena vesihuoltolaitos, jonka sitovat erät on merkitty sen käyttötalousosaan.

1.8 Hankintaoikeudet

Hallintosääntö 8 luku, 52 §:n 3 ja 4 momentti

"Valtuusto hyväksyy talousarviossa toimitelille sitovat tehtäväkohtaiset toiminnan ja talouden tavoitteet sekä niiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot, liikelaitoksen talousarvion sitovat erät ja liikelaitoksen sitovat toiminnan ja talouden tavoitteet sekä kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa talousarvioon brutto- tai nettomääräisenä.

Talousarvion hyväksymisen yhteydessä hyväksytään hankintaoikeudet lautakunnille, viranhaltijoille."

1. Lautakunnat:

Lautakunnalla/johtokunnalla on oikeus päättää hankinnasta talousarvion määrärahojen rajoissa, ellei hankinta kuulu viranhaltijan päätösvaltaan.

2. Viranhaltijat:

Hankintaoikeuksien euromäärät tarkoittavat arvonlisäverotonta hankintahintaa.

- Kunnanjohtaja

päättää talousarvion puitteissa hankinnasta, jonka hankintakustannus on enintään 20.000 €,

- Kunnan hallintopäällikkö, tekninen johtaja, sivistysjohtaja

päättävät talousarvion puitteissa hankinnasta, jonka hankintakustannus on enintään 10.000 €,

- Rakennustarkastaja, kirjastonhoitaja, rehtori, varhaiskasvatuksen vastaavat,

päättävät talousarvion puitteissa hankinnasta, jonka hankintakustannus on enintään 7.000 €.

2 TALOUSARVIO/TALOUSSUUNNITELMA TAVOITTEET

2.1 Kunnanhallitus

Vastaava viranhaltija: kunnanjohtaja

2.1.1 Vaalit

Tavoite:*

Vuodelle 2023 on määrätty pidettäväksi eduskuntavaalit.

Vaalit Tuloslaskelma	Tilinp. 2021	Ed.Budj. 2022	Lautakunta 2023	Hallitus 2023	Muut.%	TS2tuh. 2024	TS3tuh. 2025
Toimintatuotot	2424		2600	2600	100,0	3	3
Toimintakulut	-9690	-4200	-3635	-3635	-13,5	-4	-4
Toimintakate/ Jäämä	-7266	-4200	-1035	-1035	-75,4	-1	-1
VUOSIKATE	-7266	-4200	-1035	-1035	-75,4	-1	-1
Poistot ja arvonlennukset	0	0	0	0		0	0
TILIKAUDEN TULOS	-7266	-4200	-1035	-1035	-75,4	-1	-1
Tilikauden yli-/ali- jäämä	-7266	-4200	-1035	-1035	-75,4	-1	-1

2.1.2 Yleinen hallinto

Tavoite:*

Kuntalain 14 §:n mukaan valtuusto vastaa kunnan toiminnasta ja taloudesta sekä käyttää kunnan päätösvaltaa. Hallinnon ja talouden tarkastuksesta sekä arvioinnin järjestämisestä huolehtii valtuuston asettama tarkastuslautakunta.

Valtuuston alaisena kunnanhallitus vastaa kunnan hallinnosta ja taloudenhoidosta sekä valtuuston päätösten täytäntöönpanosta, laillisuuden valvonnasta, valvoo kunnan etua, edustaa kuntaa, käyttää sen puhevaltaa, vastaa kunnan toiminnan yhteensovittamisesta, omistajaohjauksesta, huolehtii kunnan sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä.

Kuntalain mukainen kuntastrategian hyväksyttiin kunnanvaltuustossa kesäkuussa 2018. Talousarvion valmistelu pohjautuu hyväksyttyyn kuntastrategiaan. Strategian päivitys valmistuu alkuvuodesta 2023.

Tavoitteena on edelleen lisätä päätöksenteon avoimuutta ja kuntalaisten osallistamista sekä huolehtia talouden pysymisestä tasapainoisena.

Yleinen hallinto Tuloslaskelma	Tilinp. 2021	Ed.Budj. 2022	Lautakunta 2023	Hallitus 2023	Muut.%	TS2tuh. 2024	TS3tuh. 2025
Toimintatuotot	3170	3000		3200	6,7	3	3
Toimintakulut	-188277	-249480	0	-230779	-7,5	-231	-231
Toimintakate/ Jäämä	-185107	-246480	0	-227579	-7,7	-228	-228
VUOSIKATE	-185107	-246480	0	-227579	-7,7	-228	-228
Poistot ja arvonalennukset		0	0	0		0	0
TILIKAUDEN TULOS	-185107	-246480	0	-227579	-7,7	-228	-228
Tilikauden yli-/ali- jäämä	-185107	-246480	0	-227579	-7,7	-228	-228

Perustelu:

Tulosalue käsittää toiminnot; kunnanvaltuusto, tarkastustoimi, kunnanhallitus, muu yleishallinto.

Karijoen kunnanvaltuustoon hyväksynyt talouden tasapainottamissuunnitelman vuosille 2021-2025 (Kvalt 27.8.2020 § 4).

Yleisen hallinnon kuluihin on varattu yhteensä 1.000 euron määräraha nuorisovaltuuston toiminta- ja matkakuluihin. Toiminnallisesti nuorisovaltuusto on hyvinvointikoordinaattorin ohjauksessa.

Muun yleishallinnon kuluihin on varattu 15.000 euroa avustuksiin eri yhteisöille. Lisäksi Muun yleishallinnon kustannuspaikalle on varattu 10.000 euroa hyvinvoinnin edistämiseen.

Muun yleishallinnon muihin toimintakuluihin sisältyy yhteensä 20.000 euron määräraha-
raus seuraaviin toimintoihin:

Lapsiraha v. 2021:

- lapsirahaa maksetaan vuonna 2020 syntyneelle karijokiselle kolmena vuotena eli vuosina 2021, 2022 ja 2023 kunakin vuonna 500 euroa/lapsi.
- ehtona on, että lapsi on kirjoilla kunnassa yhtäjaksoisesti vuoden 2023 loppuun saakka. Mikäli muuttaa kunnasta pois, oikeus lapsirahaan lakkaa muuttovuoden alusta lähtien.
- päätös on voimassa vuoden 2021 loppuun saakka.

Lapsiraha v. 2022:

- lapsirahaa maksetaan vuonna 2021 syntyneelle karijokiselle kolmena vuotena eli vuosina 2022, 2023 ja 2024 kunakin vuonna 500 euroa/lapsi.
- ehtona on, että lapsi on kirjoilla kunnassa yhtäjaksoisesti vuoden 2024 loppuun saakka. Mikäli muuttaa kunnasta pois, oikeus lapsirahaan lakkaa muuttovuoden alusta lähtien.
- päätös on voimassa vuoden 2022 loppuun saakka.

Lapsiraha v. 2023:

- lapsirahaa maksetaan vuonna 2022 syntyneelle karijokiselle kolmena vuotena eli vuosina 2023, 2024 ja 2025 kunakin vuonna 500 euroa/lapsi.
- ehtona on, että lapsi on kirjoilla kunnassa yhtäjaksoisesti vuoden 2025 loppuun saakka. Mikäli muuttaa kunnasta pois, oikeus lapsirahaan lakkaa muuttovuoden alusta lähtien.
- päätös on voimassa vuoden 2023 loppuun saakka.

Tupaantuliaislahja:

1.1.2023 lähtien:

- myönnetään alle 40-vuotiaalle asunnon ostajalle/ rakentajalle (tulkinta nuoremman puolison iän mukaan, mikäli hankitaan yhdessä) omakotitalon/ asunto-osakkeen hankintaan,
- tupaantuliaislahjan määrät ovat:
 - o uuden omakotitalon rakentaja; 3.200 euroa
 - o omakotitalon ostaja;
 - 4 % kauppahinnasta,
 - kuitenkin enintään 2.500 euroa,
 - o asunto-osakkeen ostaja;
 - 2 % kauppahinnasta,
 - kuitenkin enintään 1.000 euroa.
- kiinteistöjen kaupassa tupaantuliaislahja lasketaan asuinrakennuksen ja siihen liittyvien talousrakennusten arvosta. Kiinteistön kauppahinnasta vähennetään mahdollisesti kauppahintaan sisältyvän maa- ja/tai metsätalousmaan ja tuotantorakennusten arvo, jotka tulee olla eriteltynä kauppakirjassa.
- tupaantuliaislahjaa tulee hakea kirjallisesti Karijoen kunnalta 31.12.2023 mennessä.
- tupaantuliaislahja myönnetään 1.1.2023 – 31.12.2023 tehtyihin kauppoihin/hankintoihin seuraavan vuoden tammikuussa, mikäli hakija(t) ovat 31.12.2023 olleet kirjoilla Karijoella kaupan/hankinnan kohteena olevassa osoitteessa,
- uuden omakotitalon rakentajalle myönnetään, kun talo on valmis ja lopputarkastus pidetty. Sovelletaan sen vuoden myöntämisehtoja, jona lopputarkastus on pidetty,
- sama henkilö voi saada kunnan tupaantuliaislahjan vain kerran, mikäli hakijalle on myönnetty aikaisemmin tupaantuliaislahjan, hänellä ei ole enää oikeutta tupaantuliaislahjan saantiin,
- päätös on voimassa vuoden 2023 loppuun saakka.

Esikoulukuljetusavustus:

Esikoulukuljetusavustuksen ehdot ovat seuraavat:

- Esikoulukuljetusavustukseen ovat oikeutettuja ne Karijoella asuvat esikoululaiset, joille kunta on velvollinen Perusopetuslain 628/1998 § 32 mukaan järjestämään maksuttoman kuljetuksen.
- Perhe voi valita esikoululaiselleen lukuvuodeksi joko kunnan järjestämän koulukuljetuksen tai esikoulukuljetusavustuksen. Molempia tukimuotoja ei voi saada saman lukuvuoden aikana.
- Tuen saadakseen esikoululaisen vanhemmat sitoutuvat lukuvuoden ajaksi järjestämään esikoululaisensa kuljetuksen aamulla ja illalla. Kuljetuksesta tehdään kunnan ja vanhempien välillä kirjallinen sopimus.

- Esikoulukuljetusavustusta ja Karijoen kunnan tarjoamaa maksutonta esikoululaisen päivähoitoa ei ole mahdollista saada yhtä aikaa.
- Avustus maksetaan yhdeltä edestakaiselta matkalta päivässä kunnan mittaamaa lyhintä reittiä kotoa esiopetukseen.
- Mikäli perheessä on kaksi tai useampia esikoululaisia, maksetaan avustus kuitenkin vain yhdestä lapsesta.
- Esikoulukuljetusavustuksen määrä on 0,25 euroa/km.
- Avustus maksetaan jälkikäteen syyslukukauden osalta 31.1. ja kevätlukukauden osalta 31.6. mennessä todellisten esiopetuksen läsnäolopäivien mukaisesti.

2.1.3 Keskustoimisto

Tavoite:*

Suupohjan Seutupalvelukeskus Oy tuottaa mm. ICT- palvelut, puhelinpalvelut, talous- ja henkilöstöhallinnon palvelut. Yhtiön toiminta käynnistyi vuoden 2010 alussa. Toiminta on hoidettu ns. hajautetulla mallilla eli kussakin kunnassa on palvelupiste. Kunta myös tuottaa pienen osan palveluista palveluna seutupalvelukeskukselle.

Tavoitteena on, että toiminta jatkuu hajautetulla mallilla myös mahdollisten yritysjärjestelyjen jälkeen, jotta asiantuntemus on lähellä palvelun ostajaa.

Keskustoimisto Tuloslaskelma	Tilinp. 2021	Ed.Budj. 2022	Lautakunta 2023	Hallitus 2023	Muut.%	TS2tuh. 2024	TS3tuh. 2025
Toimintatuotot	3569						
Toimintakulut	-209750	-222571		-294322	32,2	-294	-294
Toimintakate/ Jäämä	-206181	-222571	0	-294322	32,2	-294	-294
VUOSIKATE	-206181	-222571	0	-294322	32,2	-294	-294
Poistot ja arvonlennukset	-66			-43	100,0	0	0
TILIKAUDEN TULOS	-206247	-222571	0	-294365	32,3	-294	-294
Tilikauden yli-/ali- jäämä	-206247	-222571	0	-294365	32,3	-294	-294

Perustelu:

Tulosalue käsittää toiminnot; keskustoimisto, toimikunnat, henkilöstöhallinto, kunnallisvero-
tus, oikeudenhoito.

Keskustoimisto huolehtii kunnanvaltuuston, kunnanhallituksen, eräiden lautakuntien ja toimikuntien toimistotehtävistä, sekä toimii kunnanhallituksen tukena kunnan rahatoimen ja henkilöstöhallinnon hoitamisessa.

Vuoden 2006 alussa käyttöön otettu seutuverkko on mahdollistanut yhteisten ohjelmien hyödyntämismahdollisuuksia. Kyseisen vuoden alussa otettiin käyttöön Suupohjan seutukunnan yhteiset talous- ja henkilöstöhallinnon ohjelmat. Ohjelmien käyttöönottoa on laajennettu vuosittain ja vuonna 2019 otettiin käyttöön sähköinen kokoushallinta ja arkistojärjestelmä. Henkilöstöhallinnon ohjelma on uusittu vuonna 2020. Ohjelmien ylläpidosta, päivityksestä huolehtii Suupohjan Seutupalvelukeskus.

2.1.4 Elinkeinoelämän kehittäminen

Tavoite:*

Elinkeinoelämän kehittäminen on jaettu

- a) yritysneuvontaan,
- b) projekti- ja kehittämistoimintaan ja
- c) yritystoiminnan edellytysten luomiseen.

Kuhunkin osa-alueeseen kytkeytyy olennaisena tekijänä yrittäjyyden toimintaedellytysten parantaminen ja yrittäjyyteen kannustaminen. Tavoitteena on edistää pysyvien työpaikkojen syntymistä kuntaan ja kehittää elinkeinoelämän valmiuksia. Reagointiherkkyys ja -nopeus elinkeinoelämän kehittämistoimiin pyritään pitämään hyvänä.

Elinkeinoelämän kehittäminen Tuloslaskelma	Tilinp. 2021	Ed.Budj. 2022	Lautakunta 2023	Hallitus 2023	Muut.%	TS2tuh. 2024	TS3tuh. 2025
Toimintatuotot	35156	37000		33000	-10,8	33	33
Toimintakulut	-105784	-129700		-154592	19,2	-155	-155
Toimintakate/ Jäämä	-70628	-92700	0	-121592	31,2	-122	-122
VUOSIKATE	-70628	-92700	0	-121592	31,2	-122	-122
Poistot ja arvonlennukset	-713		0	-456	100,0		
TILIKAUDEN TULOS	-71341	-92700	0	-122048	31,7	-122	-122
Tilikauden yli-/ali- jäämä	-71341	-92700	0	-122048	31,7	-122	-122

Perustelu:

Yritysneuvonta

Karijoen ja Isojoen kunnat palkkasivat yhteisen yritys- ja elinvoimakoordinaattorin keväällä 2020. Toimi on kuntien yhteinen ja Karijoen kunta toimii tehtävän vastuukuntana. Talousarviossa yritys- ja elinvoimakoordinaattorin henkilökustannus on kokonaisuudessaan Karijoen kunnan talousarviossa toimintakuluissa ja toimintatuloissa on 50 prosenttia henkilökustannuksesta, joka laskutetaan Isojoen kunnalta.

Aloittavat yrityksen voivat saada neuvontaa myös Uusyrityskeskus Neuvoa Antavalta, jonka jäsen Karijoen kunta on. Lisäksi yritysten perustamisen ja kehittämisen tukemiseksi talousarvioon on varattu konsulttisetelit neljälle yritykselle. Talousarviossa on varauduttu myös 4H-yrittäjäavustukseen.

Projekti- ja kehittämistoiminta

Suupohjan kehittämisyhdistys ry:n Leader-toiminnalla kehitetään maaseutua eli edistetään sen elinkeinoja ja asukkaiden aktiivista toimintaa mm. omien kotikyliensä viihtyvyyden ja vetovoiman lisäämiseksi. Kehittämistoiminnan julkinen rahoitus on yhteensä 7.750.000 euroa, josta kuntien arvioitu rahoitusosuus on 1.550.000,00 € ja tästä Karijoen kunnan osuus olisi noin 3,51 % eli 54.470,95 € koko ohjelmakauden 2023-2027 osalta. Alueen kuntien rahoitusosuus jaetaan kuntien kesken edellisen vuoden asukasluvun suhteessa ja laskutetaan vuosittain yhdessä erässä. Tarvittava summa täsmentyy vielä, kun strategian rahoituskehys varmistuu ministeriön taholta. Suupohjan kehittämisyhdistys ry:n kehittämistoimintaan varataan

talousarviossa yhteensä 54.471 euroa ohjelmakaudelle 2023-2027. Talousarviossa 2023 on varattu Suupohjan kehittämissyödistyksen yleisavustukseen 1 192,00 euroa, Leader-toiminnan kuntaosuuteen 8 170,64 euroa ja Suupohjan seutuviestinnän rahoitukseen 341,79 eurolla. Rahoitus yhteensä 9.704,43 euroa vuonna 2023.

Tulosalueelle on varattu kunnan omiin elinkeinoelämän, matkailun ja markkinoinnin kehittämishankkeisiin 35.000, josta 10.000 euroa on ns. vapaata hankerahaa, jonka käytöstä päättää kunnanjohtaja.

Kuntaenemmistöinen kehitysyhtiö Karijoki Invest Oy puretaan vuoden 2023 alkupuoliskolla. Yhtiössä on vähemmistöosuudella omistaja myös Karijoen yrittäjät ry.

Yritysten tontti- ja tilatarpeet

Kunta on aktiivisesti apuna alkavien ja toimintaansa laajentavien sekä kuntaan sijoittuvien yritysten tilatarpeiden ratkaisemisessa. Toimitilojen rakentaminen vuokraus-lunastusperiaatteella tai pelkästään vuokrattavaksi on mahdollista. Kunta pyrkii nopealla reagoinnilla vastamaan yritysten tila- ja tonttitarpeisiin. Yritystonttien ja tilojen markkinointiin on varattu määräraha vuodelle 2023.

Sahakankaan eteläpuolisen alueen kaavoitus (n. 26 ha), valmistui vuonna 2010. Alueen vesi- ja viemäriverkosto rakennettiin pääosin vuoden 2009 keväällä ja samalla tehtiin siirtoviemäri Kirkonkylän vesi- ja viemäriverkostoon. Kunnalla on Sahakankaalla teollisuustontteja riittävästi pitkälle tulevaisuuteen, minkä lisäksi keskustaaajamassa on muutama yritystontti.

Matkailu

Kristiinankaupunki ja Karijoen kunta sopivat keväällä 2017 Lähiluolan Susiluolanäyttelyn lainaamisesta Karijoen kunnalle ajalla 1.5.2017-31.12.2024 ja näyttelyn sijoittamisesta Karijoen vanhaan kunnantaloon Karijoen Susiluolan opastuskeskuksen yhteyteen. Näyttelyä on kehitetty vuonna 2021 ja kehitetään edelleen taloussuunnitelmakaudella mm. yhteistyössä Geoparkin kanssa.

Kunta on osallistunut vuonna 2016 käynnistyneeseen Metsähallituksen vetämään Geopark – hankkeeseen. Hanke on päättynyt ja alueelle on perustettu Lauhanvuori-Hämeen kangas Geopark-yhdistys, jossa kunta on jäsenenä. Yhdistyksen kautta on tavoitteena kehittää Susiluolan aluetta/ Opastuskeskuksen näyttelyä sekä koko alueen matkailua. Talousarvioon on varattu 6.500 euron määräraha yhdistyksen jäsenmaksuun. Alue sai Unescon Geopark-statusuksen vuonna 2020.

2.1.5 Sosiaali- ja terveystalvet

Tavoite:*

Yhteistoimintalautakunta sijoittuu Kauhajoen kaupungin organisaatioon ja talousarvioon.

Sosiaali- ja terveystalvet Tuloslaskelma	Tilinp. 2021	Ed.Budj. 2022	Lautakunta 2023	Hallitus 2023	Muut.%	TS2tuh. 2024	TS3tuh. 2025
Toimintatuotot	17171						
Toimintakulut	-6138271	-6337500		-3250	-99,9	-3	-3
Toimintakate/ Jäämä	-6121100	-6337500	0	-3250	-99,9	-3	-3
VUOSIKATE	-6121100	-6337500	0	-3250	-99,9	-3	-3
Poistot ja arvonalennukset							
TILIKAUDEN TULOS	-6121100	-6337500	0	-3250	-99,9	-3	-3
Tilikauden yli-/ali-jäämä	-6121100	-6337500	0	-3250	-99,9	-3	-3

Perustelu:

Vuodelle 2023 lautakunnalle on varattu määräraha LLKY:n purkuun. Yhteistoimintalautakunnan toiminta loppunee vuoden 2023 aikana.

	Väestö		Kuluosuus	
Maksuosuudet	31.12.2021	%-osuus	TA2023	TA2022
Isojoki	1891	9,04	5 156	7 091
Karjoki	1192	5,70	3 250	4 444
Teuva	4952	23,67	13 502	18 392
Kauhajoki	12890	61,60	35 146	47 907
	20925	100,00	57 054	77 835

2.1.6 Ympäristöpalvelut

Tavoite:*

Ympäristölautakunta aloittaa toimintansa 1.1.2023 ja se sijoittuu Kauhajoen kaupungin organisaatioon ja talousarvioon.

Ympäristöpalvelut Tuloslaskelma	Tilinp. 2021	Ed.Budj. 2022	Lautakunta 2023	Hallitus 2023	Muut.%	TS2tuh. 2024	TS3tuh. 2025
Toimintatuotot							
Toimintakulut				-60000	100,0	-60	-60
Toimintakate/ Jäämä	0	0	0	-60000	100,0	-60	-60
VUOSIKATE	0	0	0	-60000	100,0	-60	-60
Poistot ja arvonalennukset							
TILIKAUDEN TULOS	0	0	0	-60000	100,0	-60	-60
Tilikauden yli-/ali-jäämä	0	0	0	-60000	100,0	-60	-60

Perustelu:

Ympäristöpalveluiden tehtäväalue käsittää ympäristöterveyden, eläinlääkinnän ja ympäristönsuojelun lakisääteiset viranomaistehtävien hoitamisen.

2.1.7 Ammatilliset oppilaitokset

Tavoite:*

Tavoitteena on turvata opiskelupaikka kaikille halukkaille nuorille, jotka lukion jälkeen eivät jatka korkeakouluissa ja että opiskelupaikka olisi mahdollisimman monella Suupohjan alueella.

Nuoria pyritään ohjaamaan aloille, jotka tukevat kunnan elinkeinorakenteen kehitystä.

Ammatilliset oppilaitokset	Tilinp. 2021	Ed.Budj. 2022	Lautakunta 2023	Hallitus 2023	Muut.%	TS2tuh. 2024	TS3tuh. 2025
Tuloslaskelma							
Toimintatuotot							
Toimintakulut	-1057	-3000		-3000	0,0	-3	-3
Toimintakate/ Jäämä	-1057	-3000	0	-3000	0,0	-3	-3
VUOSIKATE	-1057	-3000	0	-3000	0,0	-3	-3
Poistot ja arvonalennukset		0	0	0		0	0
TILIKAUDEN TULOS	-1057	-3000	0	-3000	0,0	-3	-3
Tilikauden yli-/ali-jäämä	-1057	-3000	0	-3000	0,0	-3	-3

Perustelu:

Ikäluokasta siirtyy lukioon noin 50 %. Ylioppilaista noin 40-50 % jatkaa korkeakouluissa.

Tulosalueelle on varattu määrärahat kunnan osuudelle ammatillisiin oppilaitoksiin.

2.1.8 Kansalaisopisto

Tavoite:*

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Opetustunteja	830	760	760	750	700	700	700

Kansalaisopisto	Tilinp. 2021	Ed.Budj. 2022	Lautakunta 2023	Hallitus 2023	Muut.%	TS2tuh. 2024	TS3tuh. 2025
Tuloslaskelma							
Toimintatuotot							
Toimintakulut	-19237	-20700		-20000	-3,4	-20	-20
Toimintakate/ Jäämä	-19237	-20700	0	-20000	-3,4	-20	-20
VUOSIKATE	-19237	-20700	0	-20000	-3,4	-20	-20
Poistot ja arvonalennukset		0	0	0		0	0
TILIKAUDEN TULOS	-19237	-20700	0	-20000	-3,4	-20	-20
Tilikauden yli-/ali-jäämä	-19237	-20700	0	-20000	-3,4	-20	-20

Perustelu:

Kansalaisopistolain mukaan kansalaisopisto on yleissivistävää aikuiskoulutusta antava oppilaitos. Kansalaisopisto voi järjestää myös ammatillista aikuiskoulutusta, muuta koulutusta sekä koulutusta tukevaa tai siihen läheisesti liittyvää tutkimus- ja palvelutoimintaa siten kuin siitä asetuksella tarkemmin on säädetty.

2.1.9 Musiikkiopisto

Tavoite:*

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Opiskelijoita	11	11	11	11	11	11	10	10	10

Musiikkiopisto Tuloslaskelma	Tilinp. 2021	Ed.Budj. 2022	Lautakunta 2023	Hallitus 2023	Muut.%	TS2tuh. 2024	TS3tuh. 2025
Toimintatuotot							
Toimintakulut	-5778	-10000		-8000	-20,0	-8	-8
Toimintakate/ Jäämä	-5778	-10000	0	-8000	-20,0	-8	-8
VUOSIKATE	-5778	-10000	0	-8000	-20,0	-8	-8
Poistot ja arvonlennukset		0	0	0		0	0
TILIKAUDEN TULOS	-5778	-10000	0	-8000	-20,0	-8	-8
Tilikauden yli-/ali- jäämä	-5778	-10000	0	-8000	-20,0	-8	-8

Perustelu:

Musiikkiopiston tehtävänä on antaa esittävän ja luovan säveltaiteen opetusta sekä edistää musiikkielämän yleistä kehittämistä toiminta-alueellaan. Opetuksen järjestämisestä huolehtii Panula-opisto.

2.1.10 Asuntojen ja muiden tilojen vuokraus

Tavoite:*

Tavoitteena on kunnan vuokra-asuntokannan mahdollisimman tehokas hyväksikäyttö.

Vapautuvia liike- ym. tiloja pyritään saamaan elinkeinoja ja muuta toimintaa palvelevaan käyttöön.

Kunnalla on asuntotontteja Kirkonkylän kaava-alueella ja Myrkyn kylässä. Teollisuustontteja Kirkonkylässä ja Sahakankaan teollisuusalueella. Tonttimaata on riittävästi useiksi vuosiksi.

Asuntojen ja tilojen vuokraus Tuloslaskelma	Tilinp. 2021	Ed.Budj. 2022	Lautakunta 2023	Hallitus 2023	Muut.%	TS2tuh. 2024	TS3tuh. 2025
Toimintatuotot	458199	501500		696200	38,8	696	696
Toimintakulut		-7100		-6100	-14,1	-6	-6
Toimintakate/ Jäämä	458199	494400	0	690100	39,6	690	690
VUOSIKATE	458199	494400	0	690100	39,6	690	690
Poistot ja arvonalennukset	-1589	-1500		-1375	-8,3	-1	-1
TILIKAUDEN TULOS	456610	492900	0	688725	39,7	689	689
Tilikauden yli-/ali-jäämä	456610	492900	0	688725	39,7	689	689

Perustelu:

Tulosalueeseen sisältyy yhdyskuntasuunnittelu, asuntojen ja muiden tilojen vuokraus, alueiden vuokraus.

Investoinneissa on varattu määräraha kunnan rivitalon peruskorjaukseen. Käyttötaloustaloudella on varaus asunto-osaakeyhtiöissä sijaitsevien yksittäisten huoneistojen pintaremonttiin asukkaiden vaihtuessa.

Investoinneissa ei ole varattu määräraha uusien asuntojen hankintaan vuosille 2023-2025.

2.1.11 Työllisyystyöt

Tavoite:*

Tavoitteena on edistää nuorten ja pitkäaikaistyöttömien työllistymistä.

Työllisyystyöt Tuloslaskelma	Tilinp. 2021	Ed.Budj. 2022	Lautakunta 2023	Hallitus 2023	Muut.%	TS2tuh. 2024	TS3tuh. 2025
Toimintatuotot	6179			4000	100,0	4	4
Toimintakulut	-74664	-67000		-72000	7,5	-72	-72
Toimintakate/ Jäämä	-68485	-67000	0	-68000	1,5	-68	-68
VUOSIKATE	-68485	-67000	0	-68000	1,5	-68	-68
Poistot ja arvonalennukset	0	0	0	0		0	0
TILIKAUDEN TULOS	-68485	-67000	0	-68000	1,5	-68	-68
Tilikauden yli-/ali-jäämä	-68485	-67000	0	-68000	1,5	-68	-68

Perustelu:

Toimenpiteillä tuetaan nuorten työllistymistä ja työkokemuksen hankkimista yrityksille suunnatulla nuorten kesätyöllistämisavustuksella sekä osallistutaan nuorten-, pitkäaikaistyöttömien työllistymistä tukeviin hankkeisiin.

Tulosalueeseen sisältyy myös kunnan osuus Vuoksin työllisyyspalveluihin (11.700 euroa) sekä työmarkkinatuen kuntaosuus (ns. Kelan sakkomaksu).

2.1.12 Maatalouspalvelut

Tavoite:

Maaseutuhallinto hoitaa kaikki kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle määrättyt tehtävät ja huolehtii osaltaan maaseutuelinkeinojen kehittämistehtävistä ja tiedotustoiminnasta.

Maatalouspalvelut Tuloslaskelma	Tilinp. 2021	Ed.Budj. 2022	Lautakunta 2023	Hallitus 2023	Muut. %	TS2tuh. 2024	TS3tuh. 2025
Toimintatuotot							
Toimintakulut	-30111	-32300		-29450	-8,8	-29	-29
Toimintakate/ Jäämä	-30111	-32300	0	-29450	-8,8	-29	-29
VUOSIKATE	-30111	-32300	0	-29450	-8,8	-29	-29
Poistot ja arvonlennukset	0	0	0	0		0	0
TILIKAUDEN TULOS	-30111	-32300	0	-29450	-8,8	-29	-29
Tilikauden yli-/ali- jäämä	-30111	-32300	0	-29450	-8,8	-29	-29

Perustelu:

Kauhajoen kaupungin maaseutuhallinto hoitaa ostopalveluna Karijoen kunnan maataloustoimen tehtävät eli vastaa viljelijöiden tukihakulomakkeiden vastaanottamisesta, maataloustuotteen käsittelystä, maksatuksen valmistelusta ja päätöksien tekemisestä.

2.1.13 Konserniyhtiöt

Tavoite:*

Kuntalain 110 §:n mukaan hyväksyttävässä talousarviossa tulee ottaa huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarviossa ja –suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Yhteisö, jossa kunnalla on kirjanpitolain (1336/1997) 1 luvun 5 §:ssä tarkoitettu määräysvalta, on kunnan tytäryhteisö. Kunta tytäryhteisöineen muodostaa kuntakonsernin.

Karijoen kunnan tytäryhteisöt:

Karijoen Lämpö Oy

Tavoitteena kilpailukykyisen energian tuottaminen kotimaisesta polttoaineesta.

Kiinteistö Oy Karijoen Hannunrati

Ylläpitää omistamaansa liike- ja toimistorakennusta Karijoen keskustassa.

Karijoki Invest Oy

Yhtiöllä ei ole toimintaa ja yhtiö purkautuu vuoden 2023 alkupuolella.

2.2 Vapaa-aikalautakunta

Vastaava viranhaltija: hallintopäällikkö

2.2.1 Kirjastopalvelut

Tavoite:*

Kirjaston tavoitteena on kirjastolain pohjalta tarjota kaikille yhtäläiset mahdollisuudet sivistykseen ja kulttuuriin sekä edistää tiedon saatavuutta ja käyttöä sen kaikissa muodoissa ja tarjota mahdollisuus elinikäiseen oppimiseen ja osaamisen kehittämiseen. Kirjasto tukee kansalaisten aktiivisuutta, demokratiaa ja sananvapautta. Kirjasto tarjoaa tiloja oppimiseen, harrastamiseen, työskentelyyn ja yhdistystoimintaan. Kirjaston tavoitteena on pitää yllä väestön lukutaitoa ja -intoa erilaisin tilaisuuksin mm. lukupiiri kokoontuu kerran kuukaudessa, satuhetki on kerran viikossa ja vinkkauksia tehdään koululuokille tarpeen mukaan.

Omatoimikirjasto on osaltaan edistänyt kirjastopalveluiden tasa-arvoista saavutettavuutta. Omatoimikirjastoon kirjaututtiin vuonna 2021 1346 kertaa, syyskuun loppuun mennessä, vuonna 2022, oli kirjaututtu 1537 kertaa, tavoitteena vuodelle 2023 on 2100 kirjautumista.

Kirjasto pyrkii mahdollisimman ajantasaiseen ja laadukkaaseen kokoelmaan, missä hyvänä apuna on Eepos kirjastokimpan 21 muuta kirjastoa. Kokoelman ylläpitämisessä taloudellista hyötyä tuo Eepos-kirjastojen yhteishankintamenettelyt niin fyysisissä kuin e-aineistoissa.

Karijoella on pääkirjaston lisäksi toimintaa Myrkyssä, jossa kirjastoa ylläpidetään vapaaehtoisvoimin. Kirjasto on avoinna kerran viikossa kaksi tuntia. Myrkyssä kirjaston aineistoa täydennetään Karijoelta vietävällä siirtokokoelmalla sekä viikoittain kuljetettavalla uutuustarjonnalla.

Eepos-kimpan yhteisillä hankkeilla järjestetään tapahtumia ja koulutuksia. Tärkeässä roolissa kirjaston tapahtumien tuottamisessa ovat myös kunnan muut toimijat sekä yhdistykset.

Kirjaston tunnuslukuja

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Kokoelmat	21313	17794	17953	17518	17000	17000
E-kirjojen käyttökerrat (lainaus)	130	197	225	243	300	350
Fyysiset käynnit	16424	15924	13346	14160	18000	18000
Lainaajia	422	474	437	404	360	350
Verkkokäynnit	3673	4301	4363	4872	5000	5200
Kirjaston järjestämät tapahtumat	46	39	16	26	50	50
Lainaus yhteensä	19711	18172	16403	15770	18000	17000
Kokonaislainaus / Asukasluku	14,85	14,26	13,18	13,08	15	13
Asukasluku	1329	1274	1245	1207		
Alle 15-vuotiaat	152	141	138	137		

Kirjastopalvelut Tuloslaskelma	Tilinp. 2021	Ed.Budj. 2022	Lautakunta 2023	Hallitus 2023	Muut.%	TS2tuh. 2024	TS3tuh. 2025
Toimintatuotot	1319	750	750	750	0,0	1	1
Toimintakulut	-97040	-107575	-118560	-118911	10,5	-119	-119
Toimintakate/ Jäämä	-95721	-106825	-117810	-118161	10,6	-118	-118
VUOSIKATE	-95721	-106825	-117810	-118161	10,6	-118	-118
Poistot ja arvonlennukset	-4349	-3780	-3237	-3237	-14,4	-3	-3
TILIKAUDEN TULOS	-100070	-110605	-121047	-121398	9,8	-121	-121
Tilikauden yli-/ali- jäämä	-100070	-110605	-121047	-121398	9,8	-121	-121

2.2.2 Kulttuuripalvelut

Tavoite:*

Kulttuuritoimi koordinoi ja tukee järjestöjä kulttuuritoiminnan toteuttamisessa.

Lautakunta jakaa avustuksia alle 18-vuotiaille sekä Vuoden karijokinen-palkinnon.

Karijoki-viikot järjestetään huhti-toukokuussa.

Itsenäisyyspäivän ohjelma järjestetään yhteistyössä Karijoen seurakunnan kanssa.

Teatteri- tai muita kulttuurimatkoja järjestetään 1-2 kpl sekä tuetaan muiden toimijoiden järjestämiä matkoja.

Alueellinen yhteistyö, jota koordinoi EP-liitto.

Museo tallentaa, säilyttää, pitää esillä karijokista kulttuuriperintöä.

Museo on toiminnassa kesäsunnuntaisin, jolloin siellä on myös ohjelmaa. Museoon pääsee tutustumaan myös sopimuksen mukaan. Kesällä 2022 museoon tutustui noin 370 vierasta.

Kesällä 2021 aloitettiin hankkeen avulla museon luettelointi ja se tehtiin jatkohankkeen avulla loppuun kesällä 2022. Luetteloinnin tarkoituksena on kartoittaa museon esineistö ajan tasalle, ja digitaaliseen muotoon. Edellinen esineiden luettelointi on tehty vuonna 2005.

Kulttuuripalvelut Tuloslaskelma	Tilinp. 2021	Ed.Budj. 2022	Lautakunta 2023	Hallitus 2023	Muut.%	TS2tuh. 2024	TS3tuh. 2025
Toimintatuotot	5580	600	550	550	-8,3	1	1
Toimintakulut	-28968	-27046	-27094	-27253	0,8	-27	-27
Toimintakate/ Jäämä	-23388	-26446	-26544	-26703	1,0	-27	-27
VUOSIKATE	-23388	-26446	-26544	-26703	1,0	-27	-27
Poistot ja arvonlennukset							
TILIKAUDEN TULOS	-23388	-26446	-26544	-26703	1,0	-27	-27
Tilikauden yli-/ali- jäämä	-23388	-26446	-26544	-26703	1,0	-27	-27

Perustelu:

Museon kunnostaminen ja kulttuuritapahtumien järjestäminen on suurelta osin arvokkaan vapaaehtoistyön varassa. Väestön vähentyessä ja ikääntyessä myös vapaaehtoistyöntekijöiden määrä laskee. Kulttuuritapahtumia järjestetään osallisten halukkuuden ja aktiivisuuden mukaan.

2.2.3 Liikunta ja nuorisopalvelut

Tavoite:*

Vapaa-aikatoimen tavoitteena on tukea ja edistää kaikkien ikäryhmien hyvinvointia, terveyttä ja toimintakykyä. Liikunta on selkeästi yhteydessä työkykyyn ja terveyteen. Kuntalaisien liikkumista ja liikuntaharrastuksen aloittamista edistää kunnan monipuolinen luonto, arkiympäristö sekä rakennetut liikuntapaikat yhdessä. Nämä mahdollistavat säännöllisen liikunnan ja fyysisen aktiivisuuden harjoittamisen. Kuntalaisia aktivoidaan erilaisilla kampanjoilla vuoden aikana.

Kuntalaisella tulisi olla matala kynnys osallistua tarjottuihin liikkumisen mahdollisuuksiin. Tätä edistää liikuntapaikkojen saavutettavuus ja monipuolisuus. Vuonna 2023 päivitetään kuntosalin laitteita ja peruskorjataan kuntolaatikoita. Frisbeegolfradan kehittäminen ja päivittäminen saatetaan valmiiksi vuoden 2023 aikana. Vuodelle 2023 haetaan yhdessä Isojoen kunnan kanssa aluehallintovirastolta hankeavustusta liikunnallisen elämäntavan kehittämiseen. Hankkeella pyritään palkkaamaan yksi yhteinen työntekijä kahden kunnan alueelle, jonka tehtävä on lisätä eri ikäryhmien liikunnallisia elämäntapoja.

Nuorisotyössä painopistealueina ovat tavoitteellisten peruspalvelujen turvaaminen, elinolojen parantaminen, sosiaalinen vahvistaminen sekä nuorten kasvun tukeminen aktiivisiksi kansalaisiksi. Nuorille suunnattua tietoa jaetaan eri kanavia käyttäen ja hyödynnetään muun muassa sosiaalisen median keinoja. Karijoella toimii nuorisovaltuusto, jonka kautta nuoret pääsevät osallisiksi päätöksen tekoon ja tuomaan ajatuksiaan päättäjien tietoon. Vuodelle 2023 nuorisovaltuustossa on viisi edustajaa. Vuodelle 2023 haetaan aluehallintoviraston hankeavustusta lasten- ja nuorten harrastus- päiväleiritöiminnan tukemiseen. Avustuksella lisätään lasten ja nuorten kerhoja sekä mahdollistetaan loma-aikojen päiväleirin maksuttomuus osallistujille.

Nuorisotila toimii niin sanotussa Mäkisen talossa. Pyritään rekrytoimaan valvoja nuorisotilaan, jotta toimintaa voisi olla noin 2-3 kertaa viikossa. Yhdistyksien kautta nuorilla on mahdollisuus käyttää Kuuselan, Ohrikylän sekä Myrkyn koulun tiloja. 15-20 -vuotiaille nuorille tarjotaan kuntosalin käyttöä avaimen lunastamisen hinnalla.

Solmu Mäkirannan rahasto perustettiin vuoden 2011 alussa, minkä tarkoituksena on tukea paikkakuntalaisia 15 – 29 -vuotiaita urheilussa menestyneitä nuoria sekä avustaa opiskelijoita. Rahastosta käytetään vuoden 2023 kuluessa varoja myös edistämään nuorten terveellisiä elämäntapoja sekä nuorten urheilua, liikuntaa ja opiskelua.

Kuntalaisille turvataan mahdollisuus kehittävään vapaa-aikaan ja viihtyvyyteen tukemalla avustuksin sekä yhteistyöllä järjestötoimintaa, tarjoamalla liikuntapaikkoja sekä vapaa-ajan palveluja yhteistyössä eri hallintokuntien ja organisaatioiden kanssa. Vuodelle 2023 on varattu toimintaan avustusmääräraha. Lisäksi palkitaan vuoden lopussa Vuoden karijokinen.

Liikunta- ja nuoriso- palvelut Tuloslaskelma	Tilinp. 2021	Ed.Budj. 2022	Lautakunta 2023	Hallitus 2023	Muut.%	TS2tuh. 2024	TS3tuh. 2025
Toimintatuotot	13882	3000	3000	3000	0,0	3	3
Toimintakulut	-98442	-120025	-136821	-137174	14,3	-137	-137
Toimintakate/ Jäämä	-84560	-117025	-133821	-134174	14,7	-134	-134
VUOSIKATE	-84560	-117025	-133821	-134174	14,7	-134	-134
Poistot ja arvonlennukset	-14401	-12040	-19698	-19698	63,6	-20	-20
TILIKAUDEN TULOS	-98960	-129065	-153519	-153872	19,2	-154	-154
Tilikauden yli-/ali- jäämä	-98960	-129065	-153519	-153872	19,2	-154	-154

2.3 Kasvatus- ja opetuslautakunta

Vastaava viranhaltija: sivistysjohtaja

2.3.1 Opetustoimen hallinto

Tavoite:*

Lautakunnan ja hallinnon tehtävänä on tukea kouluja ja varhaiskasvatusta niiden opetus- ja kasvatustyössä.

Yhteisten koulujen toiminnan kehittämiseen osallistumalla taataan Karijoen kunnan oppilaille parhaat jatko-opintoedellytykset.

Opetustoimen hallinto Tuloslaskelma	Tilinp. 2021	Ed.Budj. 2022	Lautakunta 2023	Hallitus 2023	Muut.%	TS2tuh. 2024	TS3tuh. 2025
Toimintatuotot							
Toimintakulut	-2599	-2620	-2620	-2620	0,0	-3	-3
Toimintakate/ Jäämä	-2599	-2620	-2620	-2620	0,0	-3	-3
VUOSIKATE	-2599	-2620	-2620	-2620	0,0	-3	-3
Poistot ja arvonlennukset	0	0	0	0		0	0
TILIKAUDEN TULOS	-2599	-2620	-2620	-2620	0,0	-3	-3
Tilikauden yli-/ali- jäämä	-2599	-2620	-2620	-2620	0,0	-3	-3

2.3.2 Peruskoulut

Tavoite:*

Perusopetus on osa koulutuksen perusturvaa sisältäen sekä kasvatus- että opetustehtävän. Karijoen kunnassa se järjestetään alakoulun osalta Karijoen koulussa ja sitä annetaan perusopetuksen vuonna 2016 käyttöön otetun valtakunnallisen ja paikallisesti täydennetyn opetussuunnitelman mukaisesti. Sen tarkoituksena on varmistaa koulutuksen tasa-arvo ja laatu sekä luoda hyvät edellytykset oppilaiden kasvuille, kehitykselle ja oppimiselle turvallisessa ja hyvinvointia edistävässä oppimisympäristössä. Opetussuunnitelmaa tarkennetaan vuosittain koulun omalla lukuvuosisuunnitelmalla.

Karijoen koulussa on vuoden 2023 kevätlukukaudella 4 luokanopettajaa ja 3 koulunkäynninohjaajaa. Lisäksi koululla jatkaa osan kevätlukukautta Oph:n hankerahan turvin määräaikainen resurssiopettaja. Syyslukukauden alusta alkaen Karijoen koululla toimii 5-6 perusopetusryhmää sekä 3-4 koulunkäynninohjaajaa. Erityisopetuspalvelut ostetaan Kristiinankaupungista ja tavoitteena on lisätä sitä nykyisestä tuntimäärästä. Koulukuraattorin ja vastaavan kuraattorin palvelut tulevat Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueen kautta.

Perusopetuksen tavoitteena on kohdentaa käytettävissä olevat resurssit siten, että opetus säilyy tasokkaana ja turvallisena. Ilmapiirin tulisi olla oppimista tukevaa, joka edistää lapsen/nuoren kasvua ja kehitystä ottamaan vastuuta omasta elämästä. Tavoitteena on, että oppilas omaksuu opinnoissaan ja elämässään tarpeellisia tietoja ja taitoja, sekä ottaa kehitysvaiheelleen sopivasti vastuuta omasta oppimisestaan. Tavoitteena on myös kunkin oppilaan realistisen minäkuvan ja oppimisen ilon vahvistaminen ja säilyminen. Oppimaan oppimisen taitojen kehittyminen on perusta tavoitteelliselle ja elinikäisille oppimisille. Kodin ja koulun yhteistyö on tärkeä osa koulun toimintakulttuuria.

Opetus ja arviointi Karijoen koulussa järjestetään Karijoen kunnan OPS:n tavoitteiden ja opetussisältöjen mukaisesti. Perusopetuksen lisäksi koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta jatkuu koulun alaisuudessa ja sitä hoitavat koulunkäynninohjaajat. Aamu- ja iltapäivätoiminnan tavoitteena on lyhentää pienten koululaisten yksinoloaikaa ennen ja jälkeen koulupäivän.

Oppilasennuste

Lukuvuosi	1. lk	2. lk	3. lk	4. lk	5. lk	6. lk	yht.
2021-22	5	12	13	8	7	8	53
2022-23	9	7	15	13	9	9	62
2023-24	11	9	7	15	13	9	64
2024-25	13	11	9	7	15	13	68
2025-26	5	13	11	9	7	15	60
2026-27	6	5	13	11	9	7	51
2027-28	6	6	5	13	11	9	50
2028-29	3	6	6	5	13	11	44
2029-30	3	3	6	6	5	13	36
2030-31	3	3	3	6	6	5	26

Riskit

- Ikääntyvä koulurakennus ja sen rakenteiden ja tekniikan kunto/kestävyys
- Kunnan syntyvyys ja oppilasmäärän kehitys v. 2027 jälkeen
- Pätevän henkilöstön saatavuus, erityisesti sijaiset
- Erityisen tuen oppilasmäärän kehitys ja heidän tuen järjestäminen jatkossa

Peruskoulut Tuloslaskelma	Tilinp. 2021	Ed.Budj. 2022	Lautakunta 2023	Hallitus 2023	Muut.%	TS2tuh. 2024	TS3tuh. 2025
Toimintatuotot	83383	83566	70420	93420	11,8	93	93
Toimintakulut	-644959	-652540	-775329	-783226	20,0	-783	-783
Toimintakate/ Jäämä	-561577	-568974	-704909	-689806	21,2	-690	-690
VUOSIKATE	-561577	-568974	-704909	-689806	21,2	-690	-690
Poistot ja arvonlennukset	-21468	-20390	-26400	-26400	29,5	-26	-26
TILIKAUDEN TULOS	-583045	-589364	-731309	-716206	21,5	-716	-716
Tilikauden yli-/ali- jäämä	-583045	-589364	-731309	-716206	21,5	-716	-716

2.3.3 Yhteiset koulut

Tavoite:*

Tavoitteena on taata yläkoulun oppilaille sellaiset tiedot, taidot ja valmiudet, että he selviytyvät mahdollisimman hyvin jatko-opinnoissa ja työelämässä. Yhteisten koulujen toiminnan kehittämiseen osallistumalla, taataan Karijoen kunnan oppilaille parhaat mahdollisuudet jatko-opintoihin.

Karijoella on sopimus Kristiinankaupungin kanssa yläkouluikäisten oppilaiden koulutuksesta.

Yhteiset koulut Tuloslaskelma	Tilinp. 2021	Ed.Budj. 2022	Lautakunta 2023	Hallitus 2023	Muut.%	TS2tuh. 2024	TS3tuh. 2025
Toimintatuotot	21339	29809	22310	22310	-25,2	22	22
Toimintakulut	-439183	-380063	-360084	-360084	-5,3	-360	-360
Toimintakate/ Jäämä	-417844	-350254	-337774	-337774	-3,6	-338	-338
VUOSIKATE	-417844	-350254	-337774	-337774	-3,6	-338	-338
Poistot ja arvonlennukset	-12770	-12480	-5400	-5400	-56,7	-5	-5
TILIKAUDEN TULOS	-430613	-362734	-343174	-343174	-5,4	-343	-343
Tilikauden yli-/ali- jäämä	-430613	-362734	-343174	-343174	-5,4	-343	-343

2.3.4 Varhaiskasvatus

Tavoite:*

Varhaiskasvatus koostuu hoidon, huolenpidon, kasvatuksen ja opetuksen kokonaisuudesta. Se sisältää päiväkodin, ryhmäperhepäivähoidon, perhepäivähoidon ja lasten kotihoidontuen sekä esiopetuksen. Varhaiskasvatuksen toimintaa toteutetaan lapsilähtöisesti varhaiskasvatustlain ja varhaiskasvatussuunnitelman mukaisesti.

Varhaiskasvatuspalvelua käyttävien lasten määrä pysyttelee tulevilla toimikaudella samoissa lukumäärissä kuin tähänkin saakka. Tukea tarvitsevien lasten määrä ja erilaisten haasteiden lisääntyminen lapsilla ja yleisesti ottaen perheissä tuovat haasteita ja tuen tarpeiden tarkempi määrittely ja hallintopäätösten valmistelu lisäävät henkilökunnan työtä. Henkilökunnan koulutus erilaisten haasteiden käsittelemiseen ja niiden kanssa työskentelemiseen lisääntyvät ja haastavat myöskin henkilökunnan jaksamista ja osaamista.

Henkilökunnan työhyvinvointiin tuleekin kiinnittää entistä enemmän huomiota ja myöskin hoitaa sitä entistä paremmin ja tehokkaammin.

Lapsen oppimisen polku jatkuu joustavasti varhaiskasvatuksesta esiopetukseen ja sieltä kouluun lapsen tarpeista lähtevänä. Varhaiskasvatus tarjoaa terveellisen, turvallisen ja virikkeellisen kasvuympäristön jokaiselle lapselle. Varhaiskasvatus toteutetaan pääsääntöisesti Päivärinteen tiloissa. Hyvä ja laadukas kasvatus, hoito ja opetus tukevat lapsen kasvua ja kehitystä. Leikki, luonto ja ympäristössä tapahtuva toiminta sekä liikunta kaikissa muodoissaan ovat tärkeitä asioita varhaiskasvatuksessamme.

Yhteistyö kotien kanssa on tärkeä osa lapsen tasapainoisen kasvun kannalta. Myös lasten kuuleminen ja osallisuus ikätason mukaisesti toteutetaan varhaiskasvatussuunnitelman mukaisesti.

Varhaiskasvatuksen erityisopettajan palvelut ostetaan Teuvan kunnalta. Erityisopettajan palveluiden tarve näyttää lisääntyvän lasten erilaisten haasteiden ja ongelmien lisääntymisen myötä. Eli palvelun riittävyys tulee olemaan haaste tulevinakin vuosina.

Varhaiskasvatuksessa haasteena on pätevän ja kelpoisen henkilökunnan saaminen. Vuoteen 2030 mennessä jokaisessa ryhmässä pitäisi olla yksi varhaiskasvatuksen opettaja, yksi varhaiskasvatuksen sosionomi ja yksi varhaiskasvatuksen lähihoitaja. Haasteena jo pidemmän ajan kuntamme varhaiskasvatuksessa on ollut henkilökunnan saatavuus niin vakituisiin työsuhteisiin kuin sijaisuuksiinkin. Vuoden 2021 elokuun alussa varhaiskasvatustalouteen on tullut tarkennuksia henkilöstömitoituksen toteutumisesta. Tilapäinen mitoituksesta poikkeaminen on jatkossa mahdollista ainoastaan lapsen hoitoaikoihin liittyvistä syistä eli mitoituksesta poikkeaminen ei ole mahdollista henkilöstön poissaoloista johtuvista syistä. Varhaiskasvatuksessa henkilökunnan saamisen lisäksi lapsimäärän väheneminen asettaa haasteen jopa riskin varhaiskasvatuksen tuottamiselle ja toteuttamiselle Karijoen kunnassa.

Vuoden 2023 tavoitteena on päiväkodin piha-alueen loppuun saattaminen ja leikkialueiden kunnostaminen. Lisäksi päiväkodin piha-alueen aita ja portti tulee uusiksi vuoden 2023 aikana. Varhaiskasvatuksen sähköisten palveluiden ajantasaistaminen tulee ajankohtaiseksi vuoden 2023 aikana, koska käytössämme olevaa järjestelmää on kehitetty ja uudistettu ja työ jatkuu sähköisen palvelun toimittajan taholta.

Esiopetus

Karijoen esiopetus toteutetaan perusopetuslain ja esiopetussuunnitelman mukaisesti. Turvallinen oppimisympäristö on erityisen tärkeä, jotta esiopetukseen on mukava tulla ja lapset viihtyvät ja oppivat. Lapsen kasvua tukee myös tasokas opetus. Tämä taataan riittävällä henkilöstöllä sekä riittävillä tilaratkaisuilla. Pidämme kasvatuskumppanuutta erityisen tärkeänä lasten oppimisen, kehityksen ja kasvamisen tukemisessa.

Opetuksessa huomioidaan lasten henkilökohtaiset oppimisen haasteet. Tässä apuna käytämme pienryhmätoimintaa. Hyödynnämme myös kaikki mahdolliset yhteistyötahot. Koulu-kuraattorin palvelut ostetaan Kauhajoelta ja erityisopetus Kristiinankaupungilta. Moniammatillisen yhteistyön avulla lapset saavat tarvittavan avun riittävän ajoissa.

Niin kuin varhaiskasvatuksessa myös esiopetuksen puolella riskitekijänä on pätevän henkilökunnan saaminen. Tarvetta on erityisesti kelpoisille opettajille, mutta myös muun pätevän henkilökunnan löytäminen on vaikeaa. Esiopetuksessa erityisopetuspalveluiden tarve lisääntyy samalla tavalla kuin yleisestikin varhaiskasvatuksen puolella. Tällä hetkellä esiopetukseen on varattu yksi tunti viikossa, jonka riittävyys on jo nyt ongelmallista lasten lisääntyvien tuen tarpeiden ja haasteiden vuoksi.

Varhaiskasvatus:	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Lapsia päivähoidossa keskimäärin	38	38	40	38	38	36	38
esiopetuksessa lapsia keskimäärin	14	12	4	10	10	11	5
koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta	12	14	12	5	5	8	11

Varhaiskasvatus Tuloslaskelma	Tilinp. 2021	Ed.Budj. 2022	Lautakunta 2023	Hallitus 2023	Muut.%	TS2tuh. 2024	TS3tuh. 2025
Toimintatuotot	46129	39160	33350	33350	-14,8	33	33
Toimintakulut	-724832	-748530	-769635	-772834	3,2	-773	-773
Toimintakate/ Jäämä	-678703	-709370	-736285	-739484	4,2	-739	-739
VUOSIKATE	-678703	-709370	-736285	-739484	4,2	-739	-739
Poistot ja arvonalennukset	-47323	-42820	-43800	-43800	2,3	-44	-44
TILIKAUDEN TULOS	-726026	-752190	-780085	-783284	4,1	-783	-783
Tilikauden yli-/ali-jäämä	-726026	-752190	-780085	-783284	4,1	-783	-783

2.4 Tekninen lautakunta

Vastaavat viranhaltijat: tekninen johtaja ja rakennustarkastaja (rakennusvalvonta)

2.4.1 Rakennusvalvonta

Tavoite:*

	2023	2024	2025
Henkilöstö	0,5	0,5	0,5
Myönnetyt rakennus- ja toimenpideluvat	30	30	30
RJ:n mukaiset ilmoitukset	10	10	10

Rakennusvalvonnan tehtävänä on valvoa maankäyttö- ja rakennuslain sekä –asetuksen toteutumista.

Rakennusvalvonnan tavoitteena on edistää turvallisen, terveellisen ja viihtyisän rakennetun ympäristön muodostumista: suunnitelmien, tarkastuksen, neuvonnan ja ohjauksen, rakennustyön ja rakennetun ympäristön sekä hyvän asiakaspalvelun avulla. Tavoitteena on käsitellä lupahakemukset viipymättä heti kun lupakäsittelyä varten tarvittavat asiakirjat on toimitettu rakennusvalvontaan.

Rakennusjärjestyksen uusimistyötä jatketaan sen jälkeen kun maankäyttö- ja rakennuslain korvaava kaavoitus- ja rakentamislaki on tullut voimaan.

Hyväkuntoiset yksityistiet ovat tärkeä osa kunnan tieverkkoa. Yksityistieavustuksia jakamalla pyritään turvaamaan asuminen, vapaa-ajan asuminen, maa- ja metsätalouden sekä yritystoiminnan harjoittaminen yksityisteiden vaikutuspiirissä.

Lautakunnan tavoitteena on jakaa vuosittain tiekunnille kunnossapitoavustusta talousarvioon varatusta määrärahasta.

	2023	2024	2025
Yksityistieavustus/€	10.000	10.000	10.000
Avustettavat tiet/km	37	37	37

Rakennusvalvonta Tuloslaskelma	Tilinp. 2021	Ed.Budj. 2022	Lautakunta 2023	Hallitus 2023	Muut.%	TS2tuh. 2024	TS3tuh. 2025
Toimintatuotot	1843	6000	6000	6000	0,0	6	6
Toimintakulut	-46003	-50095	-51398	-51538	2,9	-52	-52
Toimintakate/ Jäämä	-44160	-44095	-45398	-45538	3,3	-46	-46
VUOSIKATE	-44160	-44095	-45398	-45538	3,3	-46	-46
Poistot ja arvonalennukset							
TILIKAUDEN TULOS	-44160	-44095	-45398	-45538	3,3	-46	-46
Tilikauden yli-/ali- jäämä	-44160	-44095	-45398	-45538	3,3	-46	-46

2.4.2 Tekninen hallinto

Tavoite:*

Teknisen toimen tavoitteena on luoda viihtyisä, terveellinen ja turvallinen elinympäristö. Tekninen toimi huolehtii yhdyskunnan toiminnan ja kehittämisen edellyttämistä toimenpiteistä kuten suunnittelu-, rakentamis-, käyttö- ja kunnossapitotehtävistä. Hallinnon tavoitteena on mahdollistaa toiminta-ajatuksen toteutuminen.

	2023	2024	2025
Henkilöstö	1,5	1,5	1,5

Tekninen hallinto	Tilinp.	Ed.Budj.	Lautakunta	Hallitus		TS2tuh.	TS3tuh.
Tuloslaskelma	2021	2022	2023	2023	Muut.%	2024	2025
Toimintatuotot							
Toimintakulut	-81159	-77840	-86742	-87239	12,1	-87	-87
Toimintakate/ Jäämä	-81159	-77840	-86742	-87239	12,1	-87	-87
VUOSIKATE	-81159	-77840	-86742	-87239	12,1	-87	-87
Poistot ja arvonalennukset	0	0	0	0		0	0
TILIKAUDEN TULOS	-81159	-77840	-86742	-87239	12,1	-87	-87
Tilikauden yli-/ali-jäämä	-81159	-77840	-86742	-87239	12,1	-87	-87

2.4.3 Yleiset työt

Tavoite:*

Liikenneväylät:	2023	2024	2025
Kunnan hoidossa olevat yksityistiet, km	48,2	48,2	48,2
Kaavatiet, km	7,0	7,0	7,0

Tiet pyritään hoitamaan mahdollisimman kustannustehokkaasti. Tavoitteeseen päästään kilpailuttamalla tienhoitourakat säännöllisesti. Tavoitteena on jatkuvasti parantaa tieverkoston kuntoa sekä lisätä liikenneturvallisuutta.

Jätehuolto:

Ylikylän suljetun kaatopaikan sulkemistöitä jatketaan. Tavoitteena on saada kaatopaikan jälkityöt tehtyä vuoden 2024 loppuun mennessä.

Puistot ja muut yleiset alueet:	2023	2024	2025
Hoidettuja puistoja (ha)	6	6	6

Puistoihin ja yleisiin alueisiin kuuluvat puistoalueet, leikkikenttä, Peurajärven uimaranta, Myrkyn vapaa-ajan keskuksen uimaranta ympäristöineen sekä kiinteistöjen pihat ja puutarhat.

Tavoitteena on, ettei asemakaava-alueella ole kunnan omistuksessa hoitamattomia joutomaa-alueita. Kunnan omistamat alueet pyritään rakentamaan helppohoitaisiksi puistoiksi

mahdollisuuksien mukaan. Rakentamattomat tontit pidetään siisteinä heinäniitolla ja vesa-konraivauksella.

Puistojen hyvä hoito edellyttää kesällä lisätyövoiman palkkaamista. Kesääjaksi palkataan puutarha- ja puistotöihin koululaisia.

Tavoitteena on hyvin hoidetut, monikäyttöiset ja viihtyisät puisto- ja yleiset alueet.

Yleiset työt Tuloslaskelma	Tilinp. 2021	Ed.Budj. 2022	Lautakunta 2023	Hallitus 2023	Muut.%	TS2tuh. 2024	TS3tuh. 2025
Toimintatuotot	5403	1200			-100,0		
Toimintakulut	-96690	-88155	-88396	-105796	20,0	-106	-106
Toimintakate/ Jäämä	-91288	-86955	-88396	-105796	21,7	-106	-106
VUOSIKATE	-91288	-86955	-88396	-105796	21,7	-106	-106
Poistot ja arvonlennukset	-46431	-35112	-48912	-48912	39,3	-49	-49
TILIKAUDEN TULOS	-137718	-122067	-137308	-154708	26,7	-155	-155
Tilikauden yli-/ali- jäämä	-137718	-122067	-137308	-154708	26,7	-155	-155

2.4.4 Kiinteistöt

Tavoite:*

Metsätilat:

Tekninen toimi huolehtii kunnan metsäomaisuudesta. Palvelut ostetaan ulkopuolisilta palvelujentarjoajilta.

Nuoria metsiä hoidetaan sekä taimikonhoitotöitä tehdään vuosittain 10 - 15 ha:n alalla. Oikea-aikaisilla harvennuksilla ja taimikonhoitotöillä turvataan puuston järetyminen ja metsätilojen arvon nousu. Päätehakkuikäisiä metsiä hakataan ajallaan, huomioiden kuitenkin puutavaran markkinahinta mahdollisimman hyvän tuoton saamiseksi. Myytävät leimikot kilpailutetaan.

Rakennusten painopistealueena ovat niiden terveellisyys, turvallisuus, viihtyisyys sekä kunnossapitotoimien oikea-aikaisuus.

Asuinhuoneistot:

Vuokrahuoneistoihin tehdään tarvittavia vuosi- ja peruskorjauksia. Kiinteistöille laadittuja kiinteistökortteja päivitetään korjaustöiden yhteydessä. Asuntojen kunnossapidossa huomioidaan käyttäjien tarpeet ja voimassa olevat rakentamismääräykset.

Muut kiinteistöt:

Kiinteistöille tehdään vuosikorjauksia ja tarvittaessa peruskorjauksia. Myös näiden rakennusten kiinteistökortteja päivitetään korjaustöiden yhteydessä.

Kunnossapidossa huomioidaan käyttäjien tarpeet ja voimassa olevat rakentamismääräykset.

Kiinteistöt Tuloslaskelma	Tilinp. 2021	Ed.Budj. 2022	Lautakunta 2023	Hallitus 2023	Muut.%	TS2tuh. 2024	TS3tuh. 2025
Toimintatuotot	125662	80000	80000	80000		80	80
Toimintakulut	-480762	-401615	-477351	-493631	22,9	-494	-494
Toimintakate/ Jäämä	-355100	-321615	-397351	-413631	28,6	-414	-414
VUOSIKATE	-355100	-321615	-397351	-413631	28,6	-414	-414
Poistot ja arvonlennukset	-126103	-118002	-114950	-114950	-2,6	-115	-115
TILIKAUDEN TULOS	-481202	-439617	-512301	-528581	20,2	-529	-529
Tilikauden yli-/ali- jäämä	-481202	-439617	-512301	-528581	20,2	-529	-529

2.4.5 Tukipalvelut

Tavoite:*

Tukipalvelut huolehtii kunnan kiinteistöjen (pois luettuna hyvinvointialueelle vuokratut kiinteistöt) siivouksesta.

Tukipalvelut Tuloslaskelma	Tilinp. 2021	Ed.Budj. 2022	Lautakunta 2023	Hallitus 2023	Muut.%	TS2tuh. 2024	TS3tuh. 2025
Toimintatuotot	342717	357000	90000	120650	-66,2	121	121
Toimintakulut	-350234	-342600	-106719	-106395	-68,9	-106	-106
Toimintakate/ Jäämä	-7517	14400	-16719	14255	-1,0	14	14
VUOSIKATE	-7517	14400	-16719	14255	-1,0	14	14
Poistot ja arvonlennukset	-3771	-2066	-506	-506	-75,5	-1	-1
TILIKAUDEN TULOS	-11288	12334	-17225	13749	11,5	14	14
Tilikauden yli-/ali- jäämä	-11288	12334	-17225	13749	11,5	14	14

2.4.6 Vesihuolto

Tavoite:*

	2023	2024	2025
Verkkoon pumpattu vesimäärä m ³	30.000	30.000	30.000

Tavoitteena on turvata vesilaitoksen asiakkaille kaikissa tilanteissa häiriötön puhtaan veden saanti. Vedenlaatua tarkkaillaan säännöllisesti otettavilla vesinäytteillä. Vesihuoltoon on laadittu talousveden valvontatutkimusohjelma. Vesilaitoksen linjaston kuntoa tarkkaillaan ja tehdään tarvittaessa ennakoivia huoltotoimenpiteitä.

Viemäriverkon toimivuutta seurataan jatkuvasti. Verkostolle tehdään tarvittaessa ennakoivia huoltotoimenpiteitä mm. vuoto- ja hulevesien linjastoon pääsyn estämiseksi.

Vesilaitokselle on laadittu varautumissuunnitelma.

Tavoitteena on pitää putkistot, runkosulkijat, pumppaamot ja vedenottamo toimintakunnossa. Tavoitteena on toimittaa kuluttajille puhdasta ja hyvälaatuista vettä myös poikkeustapauksissa.

Pyritään vähentämään jäteveden puhdistamisesta johtuvia kustannuksia tekemällä viemäri-verkoston korjauksia, jotka estävät sade- ja hulevesien pääsyä sinne.

Pyritään pitämään kulutus- ja liittymismaksut kohtuullisina kuitenkin heikentämättä vesi-huoltolaitoksen toimintaedellytyksiä.

Vesi- ja viemärilaitos Tuloslaskelma	Tilinp. 2021	Ed.Budj. 2022	Lautakunta 2023	Hallitus 2023	Muut.%	TS2tuh. 2024	TS3tuh. 2025
Liikealijäämä/-yli- jäämä	-8811	20828	6074	12924	-37,9	13	13
Rahoitustuotot ja kulut							
Korkokulut						0	0
Korvaus jäännöspääomasta	-8013	-8000		-8000	0,0	-8	-8
Ylijäämä/-alijäämä ennen satunnaisia eriä	-16824	12828	6074	4924	-61,6	5	5
Ylijäämä/-alijäämä ennen varauksia	-16824	12828	6074	4924	-61,6	5	5
Tilikauden yli-/ali- jäämä	-16824	12828	6074	4924	-61,6	5	5

Perustelu:

Vesihuoltolaitoksella on oma vedenottamo Hyttisen lähteellä. Tämän lisäksi Sahakankaan teollisuusalueelle ostetaan vettä Siltanevan vesiyhtymältä. Poikkeustilanteessa koko kunnan vesijohtoverkoston on mahdollista johtaa vettä Keskikylän vesiosuuskunnan tai Siltanevan vesiyhtymän verkosta.

Karijoen kunnan vesihuoltolaitos toimittaa vettä toiminta-alueellaan kirkonkylään ja Sahakankaan teollisuusalueelle sekä Hyttisen lähteen ja kirkonkylän välillä vesijohtoverkkoon liit-
tyneille asiakkaille. Lisäksi vettä myydään useille pienille vesilaitoksille.

Kunnan jätevesiviemäriverkoston toiminta-alueena on kirkonkylän kaava-alue. Sahakankaan teollisuusalueella on oma viemäriverkosto, josta jätevedet johdetaan kirkonkylän linjastoon. Teollisuusalueen ja kirkonkylän väliltä on muutama kiinteistö liitetty siirtoviemäriin. Kunnalla ei ole omaa jätevedenpuhdistamoja. Jätevedet johdetaan kirkonkylästä eteenpäin siirto-
viemäriä pitkin Kristiinankaupungin jätevedenpuhdistamolle.

3 LIITTEET

3.1 Vesi- ja viemärilaitoksen tuloslaskelma

Vesi- ja viemärilaitos	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024 tuh	TS 2025 tuh.
Liikevaihto	78 377,66	97 080	101 950	102	102
Liiketoiminnan muut tuotot					
Tuot ja avustukset					
Materiaalit ja palvelut					
Aineet, tarvikkeet ja tavarat					
Ostot tilikauden aikana	-15 949,49	-9 800	-12 500	-13	-13
Palvelujen ostot	-48 870,93	-46 750	-46 480	-47	-47
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-94,23	500	-1 500	-1	-1
Henkilösivukulut					
Eläkekulut	-410,34	-260	-260		
Muut henkilösivukulut	-67,73	-35	-35		
Poistot ja arvonalennukset					
*Suunnitelman mukaiset poistot	-21 795,72	-19 907	-28 251	-28	-28
Liiketoiminnan muut kulut					
*Liikeliijäämä/alijäämä	-8 810,78	20 828	12 924	13	13
Rahoitustuotot ja -kulut					
*Korkokulut					
*Korvaus jäännöspääomasta	-8 012,95	-8 000	-8 000	-8	-8
Ylijäämä/alijäämä ennen satunnaisia eriä	-16 823,73	12 828	4 924	5	5
Ylijäämä / alijäämä ennen varauksia	-16 823,73	12 828	4 924	5	5
Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-16 823,73	12 828	4 924	5	5

*SITOVAT ERÄT

3.2 Karijoen kunnan tuloslaskelma

Hallituksen esitys Ulkoinen/sisäinen	Talousarvio ja suunnitelma 1.1.2023 - 31.12.2023						
	Tilinp.	Ed.budj	Lautakunta	Hallitus	Muutos	TS2 tuh.	TS3 tuh.
KARIJOEN KUNTA	2021	2022	2023	2023	%	2024	2025
TULOSLASKELMA							
TOIMINTATUOTOT							
Myyntituotot							
Liiketoiminnan myyntituotot	201 555	167 080	168 100	167 950	0,50	168	168
Korvaukset kunnilta ja kuntayhteisöiltä	23 150	32 309	24 310	24 310	-24,80	24	24
Muut suoritteiden myyntituotot	438 332	459 960	144 850	229 500	-50,10	230	230
Myyntituotot	663 037	659 349	337 260	421 760	-36,00	422	422
Maksutuotot							
Hoitopäivämaksut /ap-ip	48 738	44 500	35 750	35 750	-19,70	36	36
Yhdyskuntapalvelujen maksut	1 773	6 000	6 000	6 000		6	6
Maksutuotot	50 511	50 500	41 750	41 750	-17,30	42	42
Tuet ja avustukset	70 195	12 766	15 270	22 470	76,00	22	22
Muut toimintatuotot							
Vuokratuotot	452 882	505 150	1 150	704 350	39,40	704	704
Muut toimintatuotot	14 878	11 900	1 650	10 650	-10,50	11	11
Muut toimintatuotot	467 759	517 050	2 800	715 000	38,30	715	715
TOIMINTATUOTOT	1 251 502	1 239 665	397 080	1 200 980	-3,10	1 201	1 201
TOIMINTAKULUT							
Henkilöstökulut							
Palkat ja palkkiot							
Maksetut palkat ja palkkiot	-1 397 377	-1 406 950	-1 129 573	-1 353 923	-3,80	-1 354	-1 354
Jaksotetut palkat ja palkkiot	-19 260	-10 700		-11 022	3,00	-11	-11
Henkilöstökorvaukset, henk.korjaukset	31 012	18 500			-100,00		
Palkat ja palkkiot	-1 385 625	-1 399 150	-1 129 573	-1 364 945	-2,40	-1 365	-1 365
Henkilösivukulut							
Eläkekulut	-428 848	-439 840	-269 613	-326 676	-25,70	-327	-327
Muut henkilösivukulut	-37 727	-38 621	-29 959	-35 669	-7,60	-36	-36
Henkilösivukulut	-466 575	-478 461	-299 572	-362 345	-24,30	-362	-362
Henkilöstökulut	-1 852 200	-1 877 611	-1 429 145	-1 727 290	-8,00	-1 727	-1 727
Palvelujen ostot							
Asiakaspalvelujen ostot	-6 469 522	-6 617 363	-368 584	-398 084	-94,00	-398	-398
Muiden palvelujen ostot	-987 626	-1 047 396	-670 205	-1 111 105	6,10	-1 111	-1 111
Palvelujen ostot	-7 457 148	-7 664 759	-1 038 789	-1 509 189	-80,30	-1 509	-1 509
Aineet, tarvikkeet ja tavarat							
Ostot tilikauden aikana	-511 392	-448 485	-432 855	-442 555	-1,30	-443	-443
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-511 392	-448 485	-432 855	-442 555	-1,30	-443	-443
Avustukset							
Avustukset kotitalouksille	-43 207	-41 500	-30 500	-31 500	-24,10	-32	-32
Avustukset yhteisöille	-99 496	-123 000	-20 300	-142 500	15,90	-143	-143

Avustukset	-142 703	-164 500	-50 800	-174 000	5,80	-174	-174
Muut toimintakulut							
Vuokrat	-71 661	-76 100	-107 000	-115 100	51,20	-115	-115
Muut toimintakulut	-28 894	-36 825	-7 620	-35 520	-3,50	-36	-36
Muut toimintakulut	-100 555	-112 925	-114 620	-150 620	33,40	-151	-151
TOIMINTAKULUT	-10 063 998	-10 268 280	-3 066 209	-4 003 654	-61,00	-4 004	-4 004
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-8 812 496	-9 028 615	-2 669 129	-2 802 674	-69,00	-2 803	-2 803
Verotulot	4 185 288	4 077 000		2 513 000	-38,40	2 375	2 384
Valtionosuudet	5 430 516	5 605 247		1 181 064	-78,90	1 181	1 181
Rahoitustuotot ja -kulut							
Muut rahoitustuotot	15 898	10 000		10 500	5,00	11	11
Korkokulut	-14 157	-20 000		-15 000	-25,00	-15	-15
Muut rahoituskulut	-10 798	-10 000		-8 000	-20,00	-8	-8
Rahoitustuotot ja -kulut	-9 057	-20 000		-12 500	-37,50	-13	-13
VUOSIKATE	794 251	633 632	-2 669 129	878 890	38,70	741	750
Poistot ja arvonalentumiset							
Suunnitelman mukaiset poistot	-300 779	-268 097	-284 154	-293 028	9,30	-293	-293
Poistot ja arvonalentumiset	-300 779	-268 097	-284 154	-293 028	9,30	-293	-293
TILIKAUDEN TULOS	493 472	365 535	-2 953 283	585 862	60,30	448	457
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	493 472	365 535	-2 953 283	585 862	60,30	448	457

3.3 Talousarvio investoinneista

	Budjetti 2023	Bud/TS1 2024	Bud/TS2 2025
9411 PÄIVÄRINNE / EFFICA			
9000 INVESTOINTIMENOT	-7 000		
9080 INVESTOINNIT NETTO	-7 000	0	0
9413 KARIJOEN KOULU			
9000 INVESTOINTIMENOT	-20 000		
9080 INVESTOINNIT NETTO	-20 000	0	0
9418 PÄIVÄRINNE			
9000 INVESTOINTIMENOT	-32 000		
9080 INVESTOINNIT NETTO	-32 000	0	0
9420 KARIJOEN KOULU			
9000 INVESTOINTIMENOT	-19 500		
9080 INVESTOINNIT NETTO	-19 500	0	0
9665 PESÄPALLOKENTTÄ			
9000 INVESTOINTIMENOT		-50 000	
9080 INVESTOINNIT NETTO	0	-50 000	0
9671 PAARMANNINVUORI			
9000 INVESTOINTIMENOT		-10 000	
9080 INVESTOINNIT NETTO	0	-10 000	0
9664 LIIKUNTATOIMI/ KALUSTO			
9000 INVESTOINTIMENOT	-15 800		
9080 INVESTOINNIT NETTO	-15 800	0	0
9826 VUOKRATALON KORJAUS			
9000 INVESTOINTIMENOT	-30 000	-30 000	-30 000
9080 INVESTOINNIT NETTO	-30 000	-30 000	-30 000
9845 PALOASEMA			
9000 INVESTOINTIMENOT	-30 000	-30 000	-30 000
9080 INVESTOINNIT NETTO	-30 000	-30 000	-30 000
9850 SALIININKOTI			
9000 INVESTOINTIMENOT	-15 000		
9080 INVESTOINNIT NETTO	-15 000	0	0
9860 VESIHUOLTO			
9000 INVESTOINTIMENOT	-27 600	-15 000	-15 000
9080 INVESTOINNIT NETTO	-27 600	-15 000	-15 000
9863 KAAVATIED RAKENTAMINEN /KUNNOSTUS			
9000 INVESTOINTIMENOT	-35 000	-35 000	-35 000
9080 INVESTOINNIT NETTO	-35 000	-35 000	-35 000
9875 JÄTEVESIVIEMÄRI			
9000 INVESTOINTIMENOT	-135 000		
9080 INVESTOINNIT NETTO	-135 000	0	0

9876 PUNNINTIE OK-TALO			
9000 INVESTOINTIMENOT	-10.000		
9080 INVESTOINNIT NETTO	-10.000	0	0
9895 TEKNINEN TOIMI/KALUSTO			
9000 INVESTOINTIMENOT	-50.000		
9080 INVESTOINNIT NETTO	-50.000	0	0
Yhteensä			
9000 INVESTOINTIMENOT	-426 900	-170 000	-110 000
9080 INVESTOINNIT NETTO	-426 900	-170 000	-110 000

3.4 Rahoituslaskelma

RAHOITUSOSA

	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Tulorahoitus					
Vuosikate	794 250,53	633 632	878 890	740 890	749 890
Satunnaiset erät					
Tulorahoituksen korjauserät					
Investoinnit					
Käyttöom.investoinnit	-211 275,56	-372 000	-426 900	-170 000	-110 000
Rahoitusos.investoint.	13 200,00				
Käyttöom.myyntitulot	13 291,08				
Muut tulot					
Varsinainen toim. ja investoin. netto	609 466,05	261 632	451 990	570 890	639 890
Rahoitustoiminta					
Antolainauksen muutokset					
*Antolainasaam. lisäys					
*Antolainasaam. vähennykset					
Pitkäaik.saam. lisäys					
Lainakannan muutos					
*Pitkäaik.lainojen lisäys		400 000	200 000	200 000	200 000
Pitkäaik.lainojen vähennys	-299 026,00	-269 026	-239 034	-144 290	-116 890
**Lyhytaikaisten lainojen muutos	-400 000,00				
Oman pääoman muutokset					
Vaikutus maksuvalmiuteen	-89 559,95	392 606	412 956	626 600	723 000

*=Sitovat erät

**=Lyhytaikaista lainaa saadaan nostaa enintään 1.000.000 euroa rahoitustilanteen mukaisesti.

3.5 Henkilöstösuunnitelma

Tulosalue	2022	2023	2024	2025
Virka- tai toiminimike				
Kunnanhallitus				
Kunnanjohtaja (v)	1			
Elinkeinopalvelut				
Yritys- ja elinvoimakoordinaattori (t)	1			
Keskustoimisto				
Hallintopäällikkö (v)	1			
Toimistosihteeri (v)	0,8			
Varhaiskasvatus				
Päiväkodin johtaja (v)	1			
Varhaiskasvatuksen opettaja (t)	3			
Perhepäivähoitaja/hoitajat (t)	6			
Varhaiskasvatuksen ryhmäavustaja (t)	1			
Esikoulu				
Varhaiskasvatuksen opettaja (v)	1			
Lastenhoitaja (t)	1			
Osa-aikainen avustaja (t)	0,5			
Peruskoulu				
Luokanopettaja (v)	4			
Luokanopettaja, määräaikainen (v)	1	+1		
Tuntiopettaja	0,4			
Erityisopettaja (v) (ei täytetty)	(1)	1		
Koulunkäyntiöhtaja, vak. (t)	2			
Keittäjä (t)	1,5			
Kirjasto				
Kirjastonhoitaja (t)	1			
Kirjastovirkailija (t)	0,25			
Vapaa-aika				
Hyvinvointikoordinaattori (t)	1			
Nuorisotilan valvoja (t)		+0,2		
Rakennusvalvonta				
Kunnan rakennustarkastaja (v)	(ostopalv.)			
Toimistosihteeri (t)	0,5			
Tekninen hallinto				
Toimistosihteeri (t)	0,5			
Kunnan rakennusmestari (v)	1	-1		
Tekninen johtaja (v)		+1		
Kiinteistöt				
Kiinteistönhoitaja (t)	2			
Talonmies-vahtim/siivous (st)	0,2			
Tukipalvelut				
Emäntä (t)	1	-1		
Keittäjä (t)	2	-2		
Siivooja (t)	3,4	-1		
Ruoanjakaja/siivooja (t)	1			
Ateriapalvelukuljettaja (t)	0,85	-0,85		
Yhteensä/muutos	40,9 (41,9)	-2,65		

3.6 Investointisuunnitelma

KARIJOEN KUNTA	2023	2024	2025
Kunnan rivitalo/Tekninen lautakunta - Peruskorjausta	30.000	30.000	30.000
Kunnan omakotitalo/Tekninen lautakunta - Ilmalämpövesipumppu	10.000		
Vesi- ja viemärilaitos/Tekninen lautakunta - Vesihuollon pieniä hankkeita	15.000	15.000	15.000
Liikenneväylät/Tekninen lautakunta - Katujen rakentaminen/peruskorjaus	35.000	35.000	35.000
Vesi- ja viemärilaitos/Tekninen lautakunta - Jätevesipumppaamojen pinnansäätölaitteistojen uusiminen (3 pumppaamoa)	12.600		
Vesi- ja viemärilaitos/Tekninen lautakunta - Viemäriinjan laajennus	135.000		
Paloasema/Tekninen lautakunta - Kiinteistön vanhimman osan peruskorjaus	30.000	30.000	30.000
Kuntosali/Vapaa-aikalautakunta - Laiteuudistuksia	10.800		
Kuntokampanja/Vapaa-aikalautakunta - Kuntolaatikoiden peruskorjaus	5.000		
Pesäpallo-/monitoimikenttä/Vapaa-aikalautakunta - Tekonurmi (hankkeen toteutuminen edellyttää avustuksen saantia)		50.000	
Paarmanninvuori/Vapaa-aikalautakunta - Pururadan alueen kuntoilumahdollisuuksien parantaminen (Karijoen kunta ja Karijoen Tapparahan hakevat yhteistyössä hankkeeseen Leader rahoitusta)		10.000	
Päiväkotik/Kasvatus- ja opetuslautakunta - Pyöräilyrata	7.000		
Päiväkotik/Kasvatus- ja opetuslautakunta - Aidan ja portin uusiminen	25.000		
Päiväkotik/Kasvatus- ja opetuslautakunta - IT-ohjelma/Effica	7.000		
Koulu/Kasvatus- ja opetuslautakunta - Käytävien lattioiden uusiminen	20.000		
Koulu/Kasvatus- ja opetuslautakunta - Keittiö, pakastinkaappi	8.500		
Koulu/Kasvatus- ja opetuslautakunta -Pulpetit	5.500		
Koulu/Kasvatus- ja opetuslautakunta - Höyläpenkit	5.500		
Saliininkoti / Tekninen lautakunta - Sisäkaton korjaus	15.000		
Kalusto / Tekninen lautakunta - Tielana	50.000		
YHTEENSÄ	426.900	170.000	110.000

3.7 Meno / tuloyhdistelmä

Menot

	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Toimintamenot					
Henkilöstökulut	1 852 200	1 877 611	1 727 290	1 727 290	1 727 290
Palvelujen ostot	7 457 148	7 664 759	1 509 189	1 509 189	1 509 189
Aineet, tarvikkeet ym.	511 391	448 485	442 555	442 555	442 555
Avustukset	142 702	164 500	174 000	174 000	174 000
Muut kulut	100 556	112 925	150 620	150 620	150 620
	10 063 997	10 268 280	4 003 654	4 003 654	4 003 654
Rahoituskulut	24 955	30 000	23 000	23 000	23 000
Poistot	300 778	268 097	293 028	293 028	293 028
Arvon alentumiset					
	10 389 730	10 566 377	4 319 682	4 319 682	4 319 682
Tilikauden tulos/ylijäämä	493 472	365 535	585 862	447 862	456 862
Yhteensä	10 883 202	10 931 912	4 905 544	4 767 544	4 776 544

Tulot

	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Toimintatulot					
Myyntitulot	663 037	659 349	421 760	421 760	421 760
Maksutulot	50 511	50 500	41 750	41 750	41 750
Tuet ja avustukset	70 195	12 766	22 470	22 470	22 470
Vuokratulot	452 881	505 150	704 350	704 350	704 350
Muut tulot	14 877	11 900	10 650	10 650	10 650
	1 251 501	1 239 665	1 200 980	1 200 980	1 200 980
Verotulot	4 185 287	4 077 000	2 513 000	2 375 000	2 384 000
Valtionosuudet	5 430 516	5 605 247	1 181 064	1 181 064	1 181 064
Rahoitustulot	15 898	10 000	10 500	10 500	10 500
	10 883 202	10 931 912	4 905 544	4 767 544	4 776 544
Tilikauden tulos/alijäämä					
Yhteensä	10 883 202	10 931 912	4 905 544	4 767 544	4 776 544

3.8 Investoinnit ja rahoitus

Menot

	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Investointimenot	211 275,56	372 000	426 900	170 000	110 000
Antolainasaamisten lisäys					
Pitkäaikaisten lainojen väh.	299 026,00	269 026	239 034	144 290	116 890
Lyhytaikaisten lainojen väh.	400 000,00				
	910 301,56	641 026	665 934	314 290	226 890
Vaikutus maksuvalmiuteen		392 606	412 956	626 600	723 000
Yhteensä	910 301,56	1 033 632	1 078 890	940 890	949 890

Tulot

	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Vuosikate	794 250,53	633 632	878 890	740 890	749 890
Tulorah.korjauserät					
Investointitulot	13 291,08				
Rahoitusos. investointeihin	13 200,00				
Antolainojen vähennys					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		400 000	200 000	200 000	200 000
Lyhytaikaisten lainojen lisäys					
	820 741,61	1 033 632	1 078 890	940 890	949 890
Vaikutus maksuvalmiuteen	89 559,95				
Yhteensä	910 301,56	1 033 632	1 078 890	940 890	949 890

3.9 Lainamäärän kehitys

Vuosi	Milj. euroa	eur/as
2000	0,8	480
2001	0,7	411
2002	0,6	351
2003	1,3	763
2004	1,7	1030
2005	2,2	1339
2006	2,4	1500
2007	2,1	1311
2008	1,8	1114
2009	1,9	1265
2010	1,6	1047
2011	1,2	822
2012	1,4	971
2013	2,2	1512
2014	2,3	1605
2015	2,5	1832
2016	2,3	1624
2017	2	1482
2018	1,7	1279
2019	1,9	1417
2020	2	1632
2021	1,7	1632
2022	1,4	1416
2023	1,2	1250
2024	1,05	1166

Lainan määrän kehitys vuosina 1997-2024; kokonaislaina 1000 euroa ja euroa/asukas

